

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/X

Belföldi hírek

budapest, 1983. június 24. bel p é n t e k

sb0001 4 150 mtib1001

hétfőn kerül forgalomba az 1000 forintos bankjegy

1983. június 24. - június 27-én, hétfőn a magyar nemzeti bank megkezdi az 1000 forintos címletű bankjegyek forgalomba hozatalát. a kibocsátás hivatalos kelte 1983. március 25-e. a szakemberek véleménye szerint az új bankjegy esztétikailag csakugy, mint a papír és a festékanyag minőségében, nyomdatechnikai megoldásában megfelel a követelményeknek. a zöld tónusu bankjegy előoldalán bartók béla portréját, hátoldalán medgyessy ferenc anyaság című szobrát ábrázolja. az előoldalt vagyóczky károly tervezte és metszette, hátoldalát ugyancsak vagyóczky károly tervezte, és füle mihály metszette. mérete az 500 forintoséval azonos.

az 1000 forintos címletű bankjegy kibocsátását a megnövekedett pénzforgalom indokolja, emellett az új bankjegy megkönnyíti a gépi uton történő feldolgozást is.

a nagyobb címletű bankjegy bevezetése hosszabb időn át csökkenti a forgalomhoz szükséges pénz mennyiségét. számítások szerint másfél év alatt körülbelül 40 millióval csökkenthető a forgalomban lévő bankjegyek száma, ami a bankjegykészítésben, -szállításban, a postai és a pénztári kezelésben, feldolgozásban számottevő anyag-, gépi kapacitás-, munkaerő- és időmegtakarítást tesz lehetővé.

bel

- 2 -

1983.06.24.

az 1000 forintos bankjegyekkel elsőként azok találkoznak, akik hétfőtől pénzt vesznek fel a nemzeti bank budapesti és vidéki pénztárainál. hétfőtől ugyanis a felvenni kívánt pénz címlet-jegyzékében már feltüntethető az 1000 forintos. a lakosság a június 27-ét követő illetmények felvételekor kap majd kézhez első ízben 1000 forintosokat. /mti/

mg/mi/sl/mz olt

00.10 240683 1621

.-.

sb0002 4 150 mtib1002

megkezdte a munkát a főváros új téglagyára

1983. június 24. - a budapesti sajtóházépitők építőanyag-ellátását javítja, hogy megkezdte a termelést a budai téglá- és cserépipari vállalat solymár-völgyi új téglagyára. a beruházás a solymár i. téglagyár rekonstrukciójaként indult, de a régi üzemből csak lényegében a kémény és a bánya maradt meg. az elavult üzem helyén a 31. számú állami építőipari vállalat és mintegy 20 alvállalkozója új gyárat épített, amelynek korszerű technológiai berendezését csehszlovák partnerek szállították. a téglagyártás idényjellegét megszüntető modern alagutkemencét pedig a hőtechnika vállalat építette.

az építők és a gépszerelők gondosan összehangolt együttműködésének eredménye, hogy a határidő előtt másfél héttel megkezdődött a termelés az új gyárban. a beruházási költségekkel is jól gazdálkodtak: a költségkeretet nem lépték túl, sőt mintegy 10 millió forintos megtakarítást értek el. az új gyárban korszerű falazóanyagot, a legmagasabb hő- és hangszigetelési követelményeknek megfelelő uniform és thermoton kézi falazóelemet gyártanak. a korszerű gépsorokon emberi kéz érintése nélkül készülnek ezek a termékek, s végül a csomagológép szállításra kész egységgrakatokat állít össze. az új gyár végleges teljesítményének elérésekor évente 40 millió kisméretű téglának megfelelő korszerű falazóanyagot készít. a napokban megkezdik a szállításokat a budapesti tűzép-telepekre, s a második félévben várhatóan 12 millió kisméretű téglának megfelelő kézi falazóelemet gyártanak. /mti/

sb/mi/sl/mz olt

00.10 240683 1555

.-.

bel

- 3 -

1983.06.24.

sb0003 4 150 mtib1003

ifjúsági kedvezmény budapest-amszterdam között

1983. június 24. - július 1-től speciális ifjúsági kedvezményt nyújtanak a malév és klm megállapodása alapján a budapest-amszterdam légi útvonalon. egy ut ára 3230 forint, az oda-vissza ut 5240 forintba kerül. a kedvezményt 16 és 26 év közötti fiatalok vehetik igénybe. a kedvezményes jegyet, mely malév és klm járatokra egyaránt használható, 2 órával a gép indulása előtt, forintért vásárolhatják meg az utazók a ferihegyi repülőtéren. /mti/

bi/mi/sl/mz olt

00.11 240683 0524

.-.

sb0004 4 150 mtib1004

alkatrész - egymilliárd forintért

1983. június 24. - a vállalatok, szövetkezetek változtattak korábbi magatartásukon: nem nézik külső szemlélőként a külkereskedelem féradozását a mezőgazdasági importgépek alkatrészeinek biztosítására illetve a hazai gyártóüzemek próbálkozásait a nagy számú cseredarab előállítására, hanem maguk is bekapcsolódtak a gyártási programba. a mém adatai szerint az idén hozzávetőleg egymilliárd forint értékű mezőgazdasági alkatrészt, cseredarabot készítenek az arra vállalkozó üzemek, termelőszövetkezeti és állami gazdasági műhelyek.

a munka szervezésére jórészt az agrotek vállalkozott; a központi szervezet közvetítette az igényeket a vállalkozókhöz és egyúttal részt vett az alkatrész-gyártásánál számításba jövő szabad műszaki lehetőségek felkutatásában is. a megyei mezőgazdasági szolgáltató szervezetek, az agroker-ek önállóan is kezdeményeztek, a tájegységben legjobban hiányzó felszerelések készítésére felkérték a környékbeli ipari üzemeket, feleket. több agroker az országban az idén két-háromszáz millió forint értékű készletet gyártat le a „külső”, megbízottakkal, akik az esetek döntő többségében időben szállítanak is. új jelenség, hogy az agroker-ek egymás között is élnek a lehetőséggel; átadják a raktárkészletben mutatkozó feleslegeket és saját beszerzéseiknél tekintettel vannak a szomszédos körzetekben működő testvérvállalatok igényeire is. ez a rugalmas kapcsolat-rendszer tette lehetővé, hogy a tavalyinál csaknem 300 millió forinttal nagyobb értékű alkatrész szolgálja majd az idén a mezőgazdasági géppark felújítását, karbantartását.

a programban részt vesznek a mezőgép vállalatok. számos gépipari üzem is bekapcsolódott a fontos szerkezetek előállításába, sőt újabban a kisiparosok is adnak - viszonylag nagy sorozatban - különféle termékeket.

az alkatrész-helyzet javulása számokban is lemérhető. a mezőgazdasági üzemek az év első öt hónapjában 14 százalékkal többet vásároltak, mint az előző év azonos időszakában. a kereskedelem árukészlete ugyanezen időszak alatt közel 40 százalékkal volt nagyobb. közrejátszott az ellátási színvonal javulásában, hogy a külkereskedelem is több árualapot biztosított; egyebek között például nagy számban érkeztek alkatrészek a korszerű kombájnokhoz és tőkés importból biztosították a sokáig hiányzó és ellátási feszültségeket keltő ékszíjakat.

a mezőgazdasági nagyüzemek szintén segítenek egymáson. a szomszédos üzemek kölcsönadják az alkatrészeket, csereberélik készleteiket és így valóban rövid úton szerzik be az éppen szükséges cikket. /mti/ jf er/mz olt

00.12 240683 2593

.-

sb0005 4 160 mtib1005

tervek a fővárosi vendéglátóipari vállalatoknál /1. rész/

1983. június 24. - a fővárosi vendéglátóipari vállalatok több egységüket zárták be felújítás miatt az idén, ám a vendégkör bővítéséért újabbakat megnyitottak. a forgalom növelése, a nagyobb bevétel érdekében, ahol lehet teraszokat, pavilonokat alakítottak ki, és ennek választéka is bővítették; a hot dog-on kívül a legtöbb helyen ma már hamburgert és palacsintát is kapni.

az észak-budai vendéglátó vállalat az óbudai fő téren folytatja a több egységből álló vendéglátóipari központ létesítését. az e területen két éve megkezdett rekonstrukciós munkák részeként megújul a sipos étterem. a századforduló hangulatát idéző vendéglátóhely az év végére készül el. átadásával egyidőben bezár a Lajos utcai jelenlegi étterem. itt nyílik meg, várhatóan július közepén, Óbuda első sörözője a Radeberger, ahol már csak az asztalosmunkákon dolgoznak a mesterek. felújítás és bővítés miatt zárták be egy hónapja a jellegzetesen Óbudai hangulatu Vasmacska kisvendéglőt. mint a vállalatnál elmondották, a kedvelt, nagy multu vendéglő a kerthelyiséggel együtt jövőre fogadhatja ismét látogatóit. a nyár végén rövid időre lehúzzák a Postakocsi vendéglő rolóit is: a tervek szerint egy hónap alatt újrafestik termeit, elkészítik a szükséges asztalosmunkákat.

a kelet-pesti vendéglátó vállalat legújabb üzlete, a Szamovár teaszalon a napokban nyílt meg a József köruton, a felújított Rózsa eszpresszó részeként. a Lapkiadó vállalattal és a Compact kereskedelmi csomagoló vállalattal közösen üzemeltetett vendéglátóhelyen szovjetunió-beli emléktárgyakat, napilapokat is árusítanak majd, a Magyarországon kapható orosz teaféleségek mellett. az osztrák söröket kedvelők július végén újabb sörbárt „fedezhetnek”, fel. a keleti pályaudvar közelében, a Baross tér 19. szám alatt adják át a Steffl sörözőt. a Brau ag Schwechati sörgyárral közösen megnyitandó üzletben a népszerű „stefi”,-t csapoltan kaphatják a vendégek. ugyancsak júliusban kerthelyiség nyílik a népligetben: az egykori nagyvendéglő mellett megépülő sörkert kísérleti jellegű, a vállalatnál arra kíváncsiak, „megél-e”, egy kerthelyiség a népligetben. minden bizonnyal sűrűn látogatott hely lesz a Rákóczi uti olasz fagyaltüzlet, amely a nyár közepére készül el. a Nefelejcs presszó helyén, a Rákóczi ut 8. számú házban nyíló fagyaltöző télen-nyáron üzemel majd. őszre tervezik egy étterem megnyitását a VII. kerületben nyugdíjasoknak. az egyedülálló kezdeményezés jelenleg az előkészítés stádiumában tart, az elképzelések szerint a vendéglátóhely harmadosztályu áron forgalmazna, lehetőség lenne ételek elvitelére és ujságotvasásra is.

/folyt. köv./ ig
00.12 240683 2690

.-

sb0006 4 130 mtib1006

tervek a fővárosi ... /2. rész/

a dél-budai vendéglátó vállalatnak 152 üzlete közül ötvenhét előtt terasz növeli a forgalmat. a legújabbat májusban nyitották meg a Várbeli arany hordó étteremnél. befejeződött a Citadella éttermeinek rekonstrukciója. a Tavaly átadott három étterem után itt négy újabb nyílik. e hét végétől fogad vendégeket a Zöld Ász, a Krudy, a Három majom és a Pokol csárda. jól halad a Park étterem átépítése is: az eszpresszó mellett a napokban már a terasz is kinyit, az étterem azonban csak augusztus végére készül el. a Gellérthegy busuló juhász étterem nagykertjének felújítása is befejezéshez közeledik, átadását július közepére ígérk az építők. /mti/

-ri/sa/ig ag olt

00.13 240683 0715

.-

sb0007 4 130 mtib1007

felvételi vizsgák a sote-n

1983. június 24. - hétfőn kezdődnek a szóbeli felvételi vizsgák a semmelweis orvostudományi egyetemen. az általános orvostudományi karon 1020, a fogorvostudományi karon 183, a gyógyszerésztudományi karon 162 fiatal ad számot tudásáról. mindhárom karon fizika és biológia tantárgyból vizsgáznak a pályázók, akik május 23-án és 24-én írásbeli felvételi vizsgán vettek részt. az egészségügyi szakközépiskolában érettségizett néhány diák szakmai tantárgyait: anatómiát, élettant, belgyógyászat-alkalmazott gyógyszertant választhatta felvételi vizsgatantárgyként.

akárcsak tavaly, mintegy háromszor annyian felvételiznek, mint amennyien megkezdhetik tanulmányaikat ezen az egyetemen. a felvételi vizsga eredményét július közepén ismertetik a vizsgázókkal. ez évtől - miként az ország többi egyetemén - új pontozási rendszer szerint értékelik a felvételizők tudását, felkészültségét. a középiskolából hozott 60 ponthoz a felvételi vizsgákon maximum 60 pontot szerezhhetnek. /mti/

me/mi/bc/mz olt

00.13 240683 1040

-.-

sb0008 4 150 mtib1008

talajjavítás vas megyében

1983. június 24. - megkezdtek a cukorgyári mészsizap helyszínre szállítását a dunántúli meliorációs vállalat szombathelyi főmérnökségének gépesített brigádjai és az érdekelt termelősövetkezetek dolgozói. a nagyüzemi táblák szélén lerakott, felhalmozott mészsizapot, ezt az értékes talajjavító anyagot, az aratás után dolgozzák be a talajba. vas megyében az idén is, mint már hosszú évek óta folyamatosan, 25-30 ezer tonna lápi meszet, 35 ezer tonna péti meszet és ugyanennyi cukorgyári mészsizapot használnak fel a földek termőképességének javítására. e megyében ugyanis nagyon sok mészből szegény, savanyú talaj található, s ezeknek az átlagosnál lényegesen alacsonyabbak a hozamai. a meszezéssel a termésátlagok tetemes növelése mellett még a takarmánynövények beltartalmi értéke is számottevően magasabb lesz. /mti/

Lér/kz/gw olt

00.14 240683 0879

-.-

sb0009 4 150 mtib1009

prémium a minőségért

1983. június 24. - minőségi munkára ösztönző bérezést vezettek be a pápai textilgyárban. eszerint az a szövőnő, aki teljesen hibátlan, kiváló árut ad ki a kezéből, munkabérének akár a 30 százalékát megkaphatja prémiumként. a módszer előzményeihez tartozik, hogy a dunántúli nagyüzem vásárlói között az utóbbi években túlsúlyba kerültek a külföldiek. ezek minőségi követelményei pedig még az egyébként szigorú magyar szabvány előírásait is meghaladják. a minőségi munka fokozott megbecsülése e vevőkör megtartását szolgálja. eredményességét mutatja az, hogy e magas követelmények ellenére a pápai gyár tovább növeli exportját: az idén már teljes termelésének 60 százalékát külföldre szállítja. /mti/

bév/kz/mz olt

00.15 240683 0752

-.-

sb0010 4 170 mtib1010

kapitális harcsák

1983. június 24. - kapitális méretű harcsákat zsákmányoltak a mecsek hegyei között fekvő pécsi-tavon. mindkettőnek a hossza megközelítette a két métert. böhönyi sándor kővágószőlősi horgász csak két társa segítségével tudta kiemelni a vízből a félmázsás ragadozót, mezei endre pécsi horgásznak pedig egy órás fásasztás után sikerült megfékeznie az ötvenhárom kilós halat. folyóvízeinkben is ritkaságnak számít ilyen különleges nagy méretű harcsa, mesterséges tavaink közül pedig egyedül a mecseki horgásztóban található ekkora példányok. a hatalmas ragadozók azonban tetemes kárt is tesznek a tó értékes halállományában; minél nagyobb a súlyuk, minél öregebbek, annál több táplálékra van szükségük. testük minden kilogrammját hét-nyolc kiló halból és egyéb víziállatból „épitik fel,,. a tó kezelője - a mohos baranya megyei bizottsága - ezért is ösztönzi a horgászokat a bajuszos rablók kifogására. s valóban: az ország minden részéből érkeznek emberek szerencsét próbálni a mecsekben. az elmúlt években ötvennél több nagy harcsa került horogra a pécsi-tavon, testsúlyuk együttvéve meghaladta az ezer kilogrammot. a baranyai intézőbizottság a jövőben is szívesen látja a harcsázókat a mecseki tavon. a horogra akadt harcsákat nem számítják bele a kifogott halak számába, súlyába se. /mti/

igó/bné/kz/mz olt

00.15 240683 1346

-.-

sb0011 4 150 mtib1011

erdei apriték házhoz szállítva

1983. június 24. - megoldották a fűrészüzemi hulladékok és farönkök erdei feldolgozása során keletkező hulladékok hasznosítását a zalai erdő- és fafeldolgozó gazdaságban. e jelentős mennyiségű energia előállítására alkalmas anyagok eddig veszendőbe mentek. a jövőben apritékot készítenek belőle, s a gazdaság saját csemetetelepén fűtenek vele. tervezik, hogy az ősszel bemutató-sorozatot rendeznek azzal a céllal, hogy széles körben - a lakossággal is - megismertessék ezt a kitűnő fűtőanyagot. a megrendelőknek, ha kívánják, házhoz is szállítják.

a faapritéket a falvakban hajdan is használták fűtésre. az életmódváltozás, a fűtéstechnika korszerűsödése szorította ki a fűtőanyagok közül. mostani felfedezését az tette lehetővé, hogy több üzemből - ezen a vidéken a zalaszentgróti iniferro ipari szövetkezetnél - olyan kazánok készülnek, amelyekben többek között a faapriték is jó hatásfokkal tüzelhető. a régi asztali tüzhelyek gyorsan ellobbanó „nyári tüzelője”, ilyen módon központifűtést tápláló kazánok tüzelőanyagaként térhet vissza a lakásokba és kisebb üzemekbe is. /mti/

toa/kz/gw olt

00.16 240683 1151

-.-

sb0012 4 150 mtib1012

strand épül Leninvárosban

1983. június 24. - strandot építenek Leninvárosban, a műjégpálya szomszédságában. ez lesz a város első strandja. a műjégpályának előnye, hogy nyári kánikulában is üzemel, és akár fürdőruhában is száguldhatnak rajta a korcsolyázók. most ez hamarosan kibővül azzal, hogy a korcsolya lecsatolása után nyomban fejést lehet ugrani az ötvenszer-huszonegy méteres temperált vizű uszómedencébe, aztán akinek kedve van hozzá, folytathatja a korcsolyázást. a medence terveit a tiszai vegyi kombinát szakemberei készítették el, ők konstruálták meg korszerű vízforgató berendezését is. a víz

hőmérsékletét a kombinát hulladékenergiájának felhasználásával állandósítják 28-30 fokon. a jégpálya-strand a jövő év tavaszára készül el, s bár a felnőtteknek is rendelkezésére áll, elsősorban a gyermekek uszásoktatását szolgálja majd. /mti/

tre/ig kz olt

00.16 240683 0881

-.-

sb0013 4 160 mtib1013 /közönségszolgálat/

bécsi muzsikások békéscsabán

1983. június 24. - a wiener symphoniker orchester tagjaiból alakult bella musica együttes ad hangversenyt június 28-án, kedden este a békéscsabai városi tanács székházának udvarán. az osztrák muzsikások hangversenyén fábián mártá cimbalomművész működik közre. a koncert műsorán mozart-, haydn-, beethoven-, stromayer-, strauss- és lanner-szerzemények szerepelnek. rossz idő esetén a hangversenyt a tanácsház nagytermében tartják meg. /mti/

sam/ke/kz/gw olt

00.17 240683 0505

-.-

sb0014 4 160 mtib1014 /közönségszolgálat/

debrecen nyári programja

1983. június 24. - nyári vendégeit is változatos színházi, zenei, képzőművészeti és irodalmi programmal várja a keleti országrész kulturális központja, debrecen. a kölcsey ferenc művelődési központ miniteátrumában július 1. és 6. között karinthy ferenc duna-kanyar című drámáját tekinthetik meg az érdeklődők koncertgábor és csongrádi káta előadásában. a kiállítások közül minden bizonnyal sok látogatója lesz a híres nádudvari fekete kerámiákat készítő fazekas-család július 10-én megnyitott tárlatának, öt nappal később pedig a nagyváradi képzőművészek kiállítását nyitják meg a művelődési központ kisgalériájában. az idén július 13. és 17. között rendezik meg a hagyományos, a sorrendben immár 12. debreceni dzsessznapokat, amelynek koncertjein világhírű szólólistákat, európai,

bel

- 10 -

1983.06.24.

amerikai és hazai együtteseket hallhat a közönség. debrecen lesz a színhelye a július 23-án megkezdődő eszperantó ifjúsági világkongresszusnak, 25-én pedig az ország legrégebbi és legnagyobb nyári egyeteme nyitja meg kapuit a városban. a folklór kedvelői többek között fülöp-szigeteki és svéd együttes műsorát láthatják a nagyerdei szabadtéri színpadon. ugyanott szerepel augusztusban a budapesti rock-színház is: a west side story-val és a farkasok című rockoperával. /mti/

tár/ig kz olt

00.17 240683 1309

--

sb0015 4 150 mtib1015 /közönségszolgálat/

vásárnap

1983. június 24. - ezen a hétfőn, főleg vasárnap, ismét bőséges a belkereskedelem vásárnapra.

június 25-én, szombaton országos állat- és kirakóvásárt rendeznek mágoacson, Mindszinten és Szankon, országos sertésvásárt Gyálon.

június 26-án, vasárnap Battonyán, Izsákon, Jászkiséren, Kisújszálláson, Pécsváradon, Tápógyöngyén lesz országos állat- és kirakóvásár, érden országos kirakóvásár. autóvásárt Békésben, Csornán, Debrecenben, Egerben, Érden, Hatvanban, Kecskeméten, Kisújszálláson, Komáromban, Komlón, Miskolcon, Nagyatádon, Nyíregyházán, Pécsen, Siklóson, Siófokon, Szarvason és Zalaszántóton tartanak. /mti/

kf/sl/mz olt

00.18 240683 0678

--

bel

- 11 -

1983.06.24.

sb0016 4 160 mtib1016

könyvritkaságok az országos pedagógiai könyvtár és múzeumban /1/

1983. június 24. - számos új könyvritkasággal gyarapodott az országos pedagógiai könyvtár és múzeum. a közelmúltban vették meg Bonfini, Antonio:

a magyarok jeles cselekedeteiről című könyv 1581-es frankfurti kiadását. ugyanekkor került a könyvtár birtokába Werbőczy István háromkönyvű, amelyet 1696-ban Tyrnavia-ban adtak ki. közismert, hogy Werbőczy István 1514-ben - a Dózsa-féle parasztháború leverése után - terjesztette művét az országgyűlés elé, s évszázadokra rögzítette a magyarországi feudalizmus alapelveit: a parasztnak az általa művelt földhöz semmi jussa nincs, csupán munkájának bére illeti meg. ugyancsak az értékes s egyben a régebbi eredeti kiadású kötetek közé tartozik a két hónappal ezelőtt vásárolt Homeros Odyssea-ja 1582-ből.

└ latin nyelvű

az országos pedagógiai könyvtár és múzeum nemcsak a könyvritkaságok gyűjtésével foglalkozik. a huszonöt évvel ezelőtt, 1958-ban kelt alapító minisztertanácsi határozat szerint az a feladata, hogy könyv- és dokumentációs állományával, illetve szolgáltatásaival, továbbá múzeumi tevékenységével és koordinációs munkájával segítse elő a neveléstudomány és az oktatásügy területén dolgozó gyakorlati és elméleti szakemberek munkáját, szakmai-ideológiai továbbképzését, a pedagógiai kutatómunkát, a pedagógusjelöltek felkészülését és lássa el a pedagógiai dokumentáció és információ központjának feladatát.

könyvei száma napjainkra elérte a 450 ezer kötetet, s évente átlagban 10 ezerrel gyarapszik. a nemzetközi hírű tankönyvgyűjteményük egyedülálló. négyezer beiratkozott olvasójuk van. évente több mint 37 ezer művet olvasnak helyben, 25 ezren látogatják a könyvtárat. a fővárosban és környékén élő pedagógusok kölcsönzéseinek száma csaknem 40 ezer. az ország könyvtárai között a könyvtárközi kölcsönzések számát illetően a második helyen állnak. nemzetközi kapcsolataik szélesek, cserepartnereik száma 86. a szocialista országok testvérintézeteitől az UNESCO különböző könyvtárain át a washingtoni kongresszusi könyvtárig a legkülönbözőbb szakmai könyvtárakkal állnak kapcsolatban.

tizenhárom évvel ezelőtt kezdték meg - a ma már 26 ezer darabból álló - tárgyi, képző- és fotóművészeti emlékek, dokumentációk gyűjtését. például a fizikai szemléltető eszközök gyűjteményében kiemelkedő értékű tárgyak is találhatók. /folyt. köv./

és/mi zsu

07.20 240683 2490

H
925

--

sb0017 4 160 mtib1017

ilyen az 1750-es évekből származó - elektromosságot szemléltető eszköz, a leydeni palack, melyet még a nagyszombati egyetemen használtak. de látható a gyűjteményben 1720-ban készült csillagos éggömb, a xix. század elejéről pedig napóra és homokóra is.

a dokumentációs gyűjteménynek is számos kiemelkedő darabja van. például latin nyelvű ajánló utlevél 1700-ból, váradi péter nagyenyedi diák számára külföldi egyetemi tanulmányainak folytatásához bánffy györgy és bethlen miklós aláírásával. /mti/

és/mi zsu olt
07.21 240683 0607

--

sb0018 4 150 mtib1018

munkaigényes növények családi művelésben

1983. június 24. - családi művelésre adják ki a még mindig sok kézimunkát igénylő kertészeti növényeket a borsod megyei nagyüzemek. a módszer egyik modellje a borsodsziráki bartók béla termelészövetkezetben alakult ki. a közös gazdaság miskolc határában lévő 120 hektáros kertészetét műveltetni ilyen módon. a szántást, vetést, tehát minden olyan munkát, amely géppel is gazdaságosan megoldható, a nagyüzem végzi el. a kapálást, a gyomtalanítást, a szedést viszont - kisebb-nagyobb parcellánként - miskolci családok vállalták. a termést a közös gazdaság vásárolja fel, s továbbítja nagy tételben a piacra és a hűtőházba. a vállalkozók, akik között ipari munkások és hivatali dolgozók egyaránt találhatók, a tapasztalatok szerint mindig időben és jó minőségben végzik el az összes munkákat. hasonlóképpen sikerrel alkalmazza a családi művelést a tarcali, a mádi, a bogácsi és a tibolddaróci termelészövetkezet. /mti/

kör/kz/zsu olt
07.26 240683 0987

925

--

sb0019 4 170 mtib1019

felújítják a mesztegnyői kolostort

1983. június 24. - befejezéshez közeledik a somogy megye legszebb műemlékei közé tartozó mesztegnyői kolostor felújítása. az 1757-ben emelt barokk együttes főépülete oktatási célokat szolgál majd, a hajdani magtárban pedig a helyi termelészövetkezet konyháját, éttermét helyezik el. a közös gazdaság ennek ellenében jelentős összeggel hozzájárul az épületegyüttes külső és belső felújításához. a helyreállított műemléképületek körül kis arborétumot telepítenek. /mti/

kép/kz/zsu olt
07.27 240683 0534

--

sb0020 4 170 mtib1020

miniboltok a kapualjakban

1983. június 24. - megkezdődött a gyümölcsszezon, megnyitnak kőszegen a város jellegzetességei közé számító miniboltok. ebben a városban emberemlékezet óta minden nyáron és ősszel a kapualjakban, a kiskapuk előtt maguk a termelők árulják a zöldségfélét és a gyümölcsöt. hajdan az öregek feladata volt ez, ujabban becsületkasszával, önkiszolgáló módszerrel működnek ezek a kis árudák. az érdeklődő kiválasztja a neki tetsző árut, a pénzt pedig elhelyezi a keze ügyébe helyezett tányéron, vagy uborkásüvegbe. /mti/

lér/kz/zsu olt
07.36 240683 0571

925

--

sb0021 4 130 mtib1023

az interparlamentáris unió magyar csoportjának ülése

1983. június 24. - pénteken, a parlament kongresszusi termében ülést tartott az interparlamentáris unió magyar csoportja. Barcs Sándor elnök, valamint a csoportnak azok a tagjai, akik részt vettek az ipu budapesten, a közelmúltban rendezett v. európai együttműködési és biztonsági konferenciáján, beszámoltak a tanácskozás munkájáról és a magyar küldöttség tevékenységéről. az ülésen résztvett és felszólalt Péter János, az országgyűlés alelnöke.
/mti/

sr/mi/ag/zsu olt
10.35 240683 0538

--

sb0022 4 130 mtib1025 /közönségszolgálat/

Lottó nyerőszámok

1983. június 24. - a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint az igalon megtartott 25. heti sorsolás alkalmával a következő számokat húzták ki:

12, 20, 25, 47, 81,

a június havi tárgynyereménysorsoláson a 24. heti játékhat szelvényei vesznek részt. /mti/

mi/er olt
10.55 240683 0336

--

Lu
1954

sb0023 1 130 mtib1026

tovább vizsgálják a kényési bányaomlás okait

1983. június 24. - amint arról korábban hirt adtunk, a nógrádi szénbányák kényési üzemének 22-es frontján június 22-én történt omlást követően megfeszített munka kezdődött a még bentrekedt bányász életének megmentéséért. a bányamentők pénteken hajnalban - 3 óra 45 perckor - kerülő végaton jutottak el ottmár károly 38 éves vájár, salgótarjáni lakoshoz, akinek már csak a holttestét tudták kiemelni az omlás alól.

a szerencsétlenség okainak kivizsgálása tovább folyik. /mti/

zsu olt
11.17 240683 0549

--

sb0024 1 130 mtib1027

gyászjelentés

1983. június 24. - a bányaiipari dolgozók szakszervezete, az ipari minisztérium és a nógrádi szénbányák megrendüléssel jelenti, hogy a nógrádi szénbányák kényési üzemének 22-es frontján június 22-én történt omlás következtében hivatásuk gyakorlása közben hősi halált haltak kanizsai lászló 28 éves csillás és ottmár károly 38 éves vájár. felejthetetlen munkatársaink egész népünk boldogulásáért áldozták életüket a természettel vívott küzdelemben. a magyar bányásztársadalom mély részvétellel osztozik a hozzátartozók gyászában és kegyelettel megőrzi az elhunytak emlékét, akiket a nógrádi szénbányák saját halottainak tekint. temetésükről később történik intézkedés.

bányaiipari dolgozók szakszervezete
ipari minisztérium
nógrádi szénbányák

/mti/ zsu/olt
11.18 240683 0889

Lu
1157

--

sb0025 1 130 mtib1028

az ipari minisztérium részvétnyilvántartása

1983. június 24. - az ipari minisztérium kegyelettel adózik a hős bányászok emlékének, akik áldozatos, emberpróbáló munkájuk minden percében kitartást igénylő hivatásuk teljesítése közben a természettel vívott nehéz küzdelemben veszítették életüket a nógrádi szénbányák kényási üzemének 22-es frontján történt szerencsétlenség következtében. az egész magyar társadalommal együtt őszinte részvétellel és mély fájdalommal osztozunk az áldozatok hozzátartozóinak gyászában.

ipari minisztérium

/mti/ zsu olt
11.19 240683 0588

--

sb0026 1 130 mtib1029

kádár jános fogadta paul vernert

1983. június 24. - kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára pénteken a kb székházában fogadta paul vernert, a német szocialista egységpárt politikai bizottságának tagját, a központi bizottság titkárát.

a szívélyes, elvtársi légkörben lezajlott találkozón tájékoztatták egymást a két párt tevékenységéről, a szocialista építőmunka menetéről. meglepéssel állapították meg, hogy az mszmp és a nszpe együttműködése, a magyar-ndk kapcsolatok az élet minden területén gyümölcsözően fejlődnek. véleményt cseréltek a világhelyzet, valamint a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom néhány időszerű kérdéséről is.

a találkozón részt vett korom mihály, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára, jelen volt siegfried körner, az ndk budapesti nagykövetségének tanácsosa. /mti/

me/mi/zsu olt
11.30 240683 0902

--

12²⁰

sb0027 4 130 mtib1030

meghalt farkas gézáné

1983. június 24. - farkas gézáné kerczmann sára a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki a pártnak 1940-től volt tagja 75 éves korában elhunyt. búcsuztatása június 30-án 14.45-kor lesz a kistéti temetőben.

mszmp v. kerületi bizottsága

magyar külkereskedelmi bank /mti/

mi/zsu olt
11.31 240683 0360

--

sb0028 4 130 mtib1031

elhunyt kovács lajos

1983. június 24. - kovács lajos a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1932-től volt a párt tagja 70 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni búcsuztatása június 29-én, szerdán délután háromnegyed 3 órakor lesz a kistéti temetőben.

mszmp xiv. kerületi bizottsága /mti/

mi/zsu olt
11.32 240683 0345

--

12²⁰

sb0029 4 130 mtib1032

halálos balesetek

1983. június 24. - bács megyében tiszalpar belterületén Lőrincz István 73 éves nyugdíjas lakitel, ki lakos kerékpárjával áttért az uttest bal oldalára és ott összeütközött egy vele szemben haladó pótkocsis tehergépkocsival, melynek következtében a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint Lőrincz István figyelmetlenül kerékpározott.

a hajdu megyei komádiban a kendergyár víztárolójában fürdött és a vízbe fulladt Kovács János 19 éves helyi lakos.

Salgótarjánban egy családi ház udvarán kőből épített 80 centiméter magas támfal rúdolt az ott játszó Holczer Rudolf 9 éves tanulóra, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására, és a felelősség megállapítására a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot. /mti/

mi/zsu olt
11.33 240683 0812

--

sb0030 4 130 mtib1033

elhunyt majoros Lajosné

Lajosné 1983. június 24. - özvegy majoros Lajosné, született Horváth Ilona, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1923-tól volt párttag - 75 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása június 28-án - kedden - 15 órakor lesz a Rákoskeresztúri új köztemetőben.

mszmp viii. kerületi bizottsága

a nyomda, a papír^{ipar} és a sajtó dolgozóinak szakszervezete

/mti/

se/zsu olt
11.36 240683 0437

--

12²⁰

sb0031 4 160 mtib1034

nívódíjak - balett-táncosoknak

1983. június 24. - a magyar táncművészek szövetségének elnöksége az évad legjobb balett-táncos teljesítményéért járó nívódíjat Szakály György, az állami operaház és Tamás Gyöngyi, a pécsi balett táncművésznének ítélte. a legjobb néptáncos nívódíjat Bede Fazekas Ibolya, a népszínház táncegyüttes és Zorándi Mária, a budapesti táncegyüttes táncművésze kapta. az állami balett intézet két legjobb néptánc tagozatos végzős növendéke, Bognár Livia és Pataki András is nívódíjat kapott. az elnökség táncpedagógus nívódíjat Adományozott Merényi Zsuzsának, az állami balett intézet balettmester tanárának, Tóth Ferenc néptáncpedagógusnak, a kalocsai népi együttes vezetőjének és Balogh Sándor miskolci társastáncpedagógusnak. /mti/

mi/zsu olt
11.37 240683 0773

--

sb0032 4 150 mtib1035

nyitrai Ferencné hazaérkezett Bangkokból

1983. június 24. - nyitrai Ferencné államtitkár, a központi statisztikai hivatal elnöke pénteken hazaérkezett Bangkokból, ahol - mint az ENSZ statisztikai bizottságának elnöke - megnyitotta az Ázsiai és Csendes-óceáni gazdasági és szociális bizottság statisztikai ülését, és részt vett annak munkájában. /mti/

mi/er sl olt
11.38 240683 0380

12²⁰

--

sb0033 4 150 mtib1036

kiváló szövetkezeti áruk bemutatója

1983. június 24. - ebben az évben 32 szövetkezet 100 termékével pályázta meg, s ebből 17 szövetkezet 50 terméke nyerte el a jogot a „kiváló fóruma” embléma viselésére. ezekből a termékekből nyílt kiállítás pénteken, az országos piackutató intézet nagymező utcai bemutatótermében. a kiállított termékek közt láthatók egyebek közt szőnyegek, csecsemőruházati cikkek, autóápoló szerek, vegyi áruk, kávéfőzők, háztartási létrák, kozmetikai készítmények.

az idén viszonylag sok pályázatot utasítottak el. az esztétikai zsüri a megemelt követelmények alapján több terméknél áttervezést, módosításokat javasolt, s ezek a cikkek csak a hibák korrigálása, s ujrazsűrizés után kaphat majd jogot az embléma viselésére.

az okisz vezetősége ebben az évben is különdíjjal jutalmazta azokat a szövetkezeteket, amelyek már több éve sikeresen szerepelnek termékeikkel a kiváló áruk fóruma pályázatain. ezuttal a különdíjat 4 szövetkezet kapta: a szegedi medikémia, a szombathelyi lakmetall, a budapesti politur, valamint a kiskörösi ipari szövetkezet.

a kiállítás megnyitóján az embléma viselésére jogosító okleveleket, valamint az okisz különdíjait mécsáros vilmos, az okisz elnökhelyettese adta át a nyertes szövetkezetek elnökeinek.

a kiállítás július 1-ig, naponta fél 9-től 3 óráig látogatható.
/mti/

mg/mi/sl/zsu olt
11.42 240683 1383

--

sb0034 4 130 mtib1037 /felhasználható 14 órától!/

hazánkba látogatott a reichsbund delegációja

1983. június 24. - a magyar ellenállók, antifasiszták szövetségének meghívására magyarországra látogatott az nszk polgári és háborus rokkantak szövetségének, a reichsbundnak delegációja hermann meyer elnök vezetésével. a delegáció tárgyalásokat folytatott a magyar ellenállók, antifasiszták szövetségének vezetőivel a két szövetség együttműködéséről. /mti/

mi/zsu olt
12.00 240683 0430

--

sb0035 4 160 mtib1038

kántor sándor kiállítása jászapátiban

1983. június 24. - kántor sándor kossuth-dijas fazekas, a népművészet mestere munkáiból nyílt pénteken kiállítás a jászapáti vágó pál emlékházban. a reprezentatív tárlat áttekintést ad az idős mester több mint hat és fél évtizedes munkásságáról. a többi között látható a tárlaton a brüsszeli világkiállításon nagydíjat nyert miska-kancsó, valamint a mester első önálló munkája, amelyet 1918-ban mintázott meg. /mti/

end/kné/st/zsu olt
12.01 240683 0491

--

sb0036 4 130 mtib1039

elhunyt lovas ferenc

1983. június 24. - lovas ferenc a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, aki 1919 óta volt tagja a pártnak, 90 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása 1983. június 29-én 14 órakor a csepeli temetőben lesz.

mszmp xxi. kerületi bizottsága /mti/

mi/zsu olt
12.01 240683 0313

13-

--

sb0037 4 150 mtib1040

felújított villamospálya szakaszt adtak át miskolcon

1983. június 24. - pénteken reggel ismét zavartalan volt a villamos-, gépjármű- és gyalogos forgalom miskolcon, a bajcsy-zsilinszky utszakaszon. a miskolci közlekedési vállalat szakembereinek irányításával elkészült a hatszáz méteres villamos pályaszakasz teljes felújítása. a február 1-től június 30-ig tervezett korszerűsítést a kijelölt határidőnél egy héttel korábban fejezték be úgy, hogy terven felül a kétsávos villamospálya mellett húzódó gépjárműközlekedési utszakaszok is új bitumen borítást kaptak.

a villamospálya felújítás miskolcon folytatódik. július 1-től a szinva hídtól induló baross gábor utcai szakasz felújítási munkálatait kezdik meg. /mti/

bas/szn/ká/zsu olt
12.11 240683 0758

--

sb0038 4 160 mtib1041

gácsi mihály grafikusművész kiállítása zalaegerszegen

1983. június 24. - gácsi mihály munkácsy-dijas grafikusművész alkotásaiból nyílt kiállítás pénteken zalaegerszegen. a medosz természetbarátok ix. országos találkozója alkalmából, a városi sportcsarnok galériájában rendezett tárlaton csaknem félszáz kép látható. a grafikák többsége a mind fenyegetettebb természet védelmének, illetve a háboru elleni tiltakozásnak a jegyében született. a festmények témája a zalai és az alföldi táj, az ott élő emberek küzdelme, bánata, öröme. /mti/

tas/tóa/ká/zsu olt
12.13 240683 0572

--

13-

sb0039 4 130 mtib1042

koszoruzási ünnepség - antos istván

1983. június 24. - antos istván közgazdász, egyetemi tanár, a magyar munkásmozgalom kiemelkedő személyisége születésének 75. évfordulója alkalmából pénteken koszoruzási ünnepséget rendeztek a mező imre uti temetőben.

antos istván a felszabadulást követően jelentős közéleti tevékenységet folytatott. betöltötte többek között a pénzügyminisztériumi államtitkári, majd miniszteri, valamint az mdp kv terv- és pénzügyi osztályvezetői tisztségeket. haláláig országgyűlési képviselő és az mszmp kb tagja volt.

sinjára a tisztelet, a megemlékezés koszoruit helyezték el az mszmp kb részéről erdei lászlóné és huszár istván kb tagok, a pénzügyminisztérium képviselőjében madarasi attilavés rocskai jános, valamint a családtagok, volt munkatársak, barátok és a nevét viselő szocialista brigádok, uttorócsapatok képviselői.

megkoszorúzták pénteken a xiv. kerületi antos istván utcában elhelyezett emléktáblát is. /mti/

-ti/zsu olt
12.14 240683 0993

az mszmp kb társadalomtudományi
intézete főigazgatója,
államtitkár
a pártbizottság titkára

--

sb0040 4 160 mtib1043 /felhasználható: 20.00 órától!/

országos néptáncotálkozó gyulán

1983. június 24. - pénteken gyulán a szabadtéri színpadon a békés megyei együttesek bemutatójával megkezdődött a jubileumi néptáncotálkozó, amely szombaton országos gálával folytatódik, vasárnap pedig szakmai tanácskozással, és a várszínházi évadnyitón a táncosok részvételével zárul. az 1948-ban gyulán megrendezett első országos néptáncfesztivál 35. évfordulója alkalmából szervezett találkozóán tíz együttes négyszáz táncosa vesz részt.

a gyulaiak öt évente emlékeznek meg a magyar néptáncmozgalom megújító 1948-as fesztiválról. a 35 évvel ezelőtti gyulai tavaszon már az az új irányzat jelentkezett, amely szakítva az álnépies kísérletekkel, az eredeti néptáncot a népzenehez igazítva bartók és kodály koncepcióját követte. akkor gyulán olyan nagy egyéniségek mutatkoztak be, mint molnár istván és rábai miklós. a mostani találkozóán jórészt azok az együttesek lépnek fel, amelyek 1948-ban is szerepeltek gyulán.

13

pénteken a gyulai körös, a gyomaendrődi körösmenti, és a békéscsabai balassi együttes lépett föl, szombaton a békésiek mellett a bartók, a bihari, az erkel, a vasas, az ungasca, a hajdu, valamint a zalka máté katonai műszaki főiskola táncegyüttese tart bemutatót - ugyancsak a szabadtéri színpadon. /mti/

sam/ke/er ká olt
12.15 240683 1298

--

sb0041 4 160 mtib1044

fogorvosokat avattak pécsen

1983. június 24. - a pécsi orvostudományi egyetemen pénteken avatták fogorvossá a most végzett hallgatókat. az aulában tartott ünnepélyen az egyetem tanácsa nevében dr. bartó ottó rektorhelyettes fogadta doktorrá a tizenhét medikust, akik ezt követően esküt tettek. budapest és szeged után az országban harmadikként éppen tíz évvel ezelőtt - 1973-ban - kezdődött meg a fogorvosképzés a pécsi egyetemen, s ez alkalommal már a hatodik végzős évfolyam hagyta el az alma matert. a fiatal fogorvosok többsége a dunántúli kórházakban, rendelőintézetekben kezdi meg működését. /mti/

igó/bné/ká/zsu olt
12.20 240683 0640

--

sb0042 4 180 mtib1045 /közönségszolgálat/

nyári menetrend a balatonon

1983. június 24. - a mahart balatoni hajózási igazgatósága közli, hogy június 26-tól, vasárnaptól, a kiadott nyári menetrend szerint közlekedtetni vizijárműveit. a kompok negyven percenként közlekednek szántód és tihanyrév között. /mti/

káp/hné/st/zsu olt
12.21 240683 0299

--

sb0043 4 150 mtib1046

befejeződött a kitörésselhárítási gyakorlat

1983. június 24. - magas színvonalu szakmai felkészülésről adtak számot a szénhidrogén bányászatban dolgozó kitörésselhárítási mentőcsapatok a június 21-24. között nagkanizsán lezajlott négynapos gyakorlaton. a bolgár, csehszlovák, lengyel és ndk-beli mentőcsapatokkal közösen végrehajtott gyakorlaton bemutatták azokat az új eszközöket és módszereket, amelyeket az emlékezetes algyői, zsanai és szeghalmi gázkitörések tanulságai alapján a hazai mentőcsapatok dolgoztak ki a még nagyobb biztonság érdekében. huszonnégy technikai újdonság került a nemzetközi szakmai közönség elé. ezek közül is kiemelkedik a szétroncsolódott kutfejszerelvény eltávolítása oxigénlándzsás eljárással. a módszert a gyakorlaton mutatták be első ízben. elismerést váltott ki a távirányítású hidraulikus maróval felszerelt csővágóberendezés is. ennek a veszélyes gázkitörésnél, az égő csővég eltávolításánál van igen nagy jelentősége. alkalmazásával anélkül levághatják a sérült csővéget, hogy a károsanyagot meg kellene közelíteni. /mti/

tóa/er ká olt
12.21 240683 1087

--

sb0044 4 150 mtib1047

aeroflot-járat argentinába

1983. június 24. - június 26-tól az aeroflot elindítja első menetrend szerint járatát moszkvából budapesten keresztül buenos airesbe - jelentette be pénteken megtartott sajtótájékoztatóján alekszej kulevov, az aeroflot magyarországi vezérképviselője.

az új járat vasárnaponként 19.00 órakor indul moszkvából budapestre, ahonnan 20 óra 55 perckor repül tovább argentinába. a gép leszáll dakarban; buenos airesbe hétfő reggel helyi idő szerint 9 óra 20 perckor érkezik meg. visszafelé másnap reggel száll fel a gép és ismét dakaron keresztül érkezik budapestre szerda reggel 6 óra 15 perckor. az argentinai járat il-62m típusu gépein első osztály, illetve turistaosztályú kiszolgálást nyújtanak az utasoknak. az első osztályú jegy ára budapest-buenos aires között 68.364 forint, a turistaosztályon utazók 45.515 forintért vásárolhatják meg jegyeiket. lehetőség van a kedvezményes turistajegy vásárlására is, melynek ára oda-vissza 72.806 forint, de ezt előre meg kell váltani. /mti/

bi/er sl olt
12.25 240683 1041

--

sb0045 4 150 mtib1048

befejeződött az anyaggazdálkodási akadémia

1983. június 24. - az országos anyaggazdálkodási akadémia ötnapos tanácskozás után pénteken befejeződött szegeden. háromszáz szakember husz előadás alapján megvitatta a termeléshez szükséges anyagfelhasználással, hulladék- és másodnyersanyag-hasznosítással, valamint a készletgazdálkodással kapcsolatos eredményeket és feladatokat. az utóbbi témáról szóló előadásokban elmondták, hogy az utóbbi időben előrelépés történt a számítógépes információrendszerek kialakításában. megalakultak az első olyan termelési-, illetve készlet-információs társaságok, amelyek komputer alkalmazásával kívánják javítani a készletgazdálkodást. a társulásban résztvevő vállalatok a számítógépes rendszer révén bármikor azonnal megtudhatják, hogy az általuk keresett anyagból melyik vállalatnál vannak felesleges készletek. felhívták a figyelmet arra is, hogy az országban már számos párhuzamosan kidolgozott, egymással nem összekapcsolható anyaggazdálkodási számítógépes rendszer működik, és szükségesnek tartották az egységes termékazonosító kódszámrendszer kidolgozását. az ilyen módon egymáshoz kapcsolható rendszerek megvalósításának és üzemeltetésének költsége a számítások szerint már az első évben visszatérülne. /mti/

dob/st/zsu olt
12.26 240683 1285

--

sb0046 4 180 mtib1050 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /1.rész/

1983. június 24. - a meteorológiai intézet jelenti 1983. június 24-én 12.00 órakor:

meleg, nyári idő

a sarki eredetű levegővel elárasztott kelet-délkelet-európában már napok óta tart az évszakhoz képest hűvös idő, a hőmérséklet csúcserőrtéke általában 5-10 fokkal elmarad az ilyenkor szokásostól. az óceáni léghullámok utját a brit-, valamint a skandináv-félszigeten gyakran változó felhőzet, szórványos eső, zápor és átmenetileg megerősödő szél jelzi. az északi tengertől a német-lengyel alföldön, továbbá a kárpát-medencén át egészen a balkánig magas légnyomású öv húzódik. a hajnali, reggeli pára megszűnését napos, száraz idő követi. valószínű, hogy az elkövetkező időszakban közép-európában erősödik a nappali felmelegedés.

M

magyarországon csütörtökön a délkeleti megyékben, ahol erősen felhős volt az ég, szórványosan alakult ki zápor, zivatar. másutt viszont napos, száraz idő volt. a hőmérséklet csúcserőrtéke 21 és 26 fok között alakult. péntek hajnalra pedig 7 és 14 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt délkeleten is feloszlott a felhőzet és országszerte napos idő köszöntött be. a hőmérséklet 11 órakor általában 19 és 23 fok között váltakozott.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 18 fok volt.

budapest területén csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 19,5 fok volt, ez 1,0 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 23 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1020 mb, alig változik.

várható időjárás az ország területén szombat estig:

napos idő várható, délutáni gomolyfelhő-képződéssel, legfeljebb szombaton, északnyugaton futó záporral. a nyugati, délnyugati szél napközben megélénkül. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-17 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 25-30 fok között alakul.

/folyt./ zsu
12.36 240683 1953

--

sb0047 4 180 mtib1051 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /2.rész/

várható időjárás budapest térségében szombat reggelig:

kevés nappali gomolyfelhőképződés, száraz idő várható. a délnyugati szél mérsékelt marad. a hőmérséklet késő este 20 fok körül, holnap hajnalban 15 fok körül alakul.

előrejelzés a balaton térségére ma estig:

 a délnyugati szél csak kissé élénkül meg. a jelzőrendszer alapon van. napos, száraz idő várható. a hőmérséklet délután 25 fok körül, késő este 20 fok körül alakul.

a víz hőmérséklete délután megközelíti a 20 fokot.

a duna vízállása budapestnél 350 cm, hőmérséklete 16,8 fok.

/mti/ zsu
 12.38 240683 0730

--

sb0048 4 130 mtib1053

magyar-török kapcsolatok /1. rész/

1983. június 24. - az 1960-as évek első felétől kedvező változás indult meg hazánk és törökország kapcsolataiban. diplomáciai kapcsolatainkat 1967-ben nagykövetségi szintre emeltük, és kölcsönös külügyminiszteri, miniszteri látogatásokra, egyezmények megkötésére került sor. a magyar kormány elnöke tavaly novemberben tett látogatást törökországban, s a közeli napokban látjuk vendégül hazánkban a török miniszterelnököt.

törökország hazánk hagyományos kereskedelmi partnere. a gazdasági kapcsolatok alakulását az 1974. évi kereskedelmi megállapodás és az 1977. évi gazdasági, műszaki, ipari és tudományos együttműködési szerződés rögzíti. rendszeresen a magyar-török gazdasági együttműködési és kereskedelmi vegyesbizottság ülései.

a magyar-török árucseré-forgalom kedvezően fejlődött a 70-es évek végéig. a kereskedelmi forgalom értéke azonban 1980 óta harmadára - 1982-ben 50 millió dollárra - csökkent. az export 83 százalékát a transelektro, a chemolimpex és a metallimpex szállításai képviselték.

a tavalyi miniszterelnöki tárgyalásokon a fő figyelem a kétoldali gazdasági együttműködés és árucseré-forgalom kérdéseire irányult. mindkét fél egyetértett abban, hogy a kölcsönös szállításokat jelentősen növelni kell, megtalálva ehhez a megfelelő lehetőségeket, s ezzel egyidejűleg keresni kell azokat a módszereket, amelyek a gazdasági együttműködést, árucserét - a konjunkturális helyzettől függetlenül - meghatározott szinten tartják. ilyen megállapodások lehetnek a közös vállalkozások, a termelési kooperációk és az együttműködés harmadik piacokon.

2

a gazdasági kapcsolatokat értékelve egyetértettek abban, hogy különösen a városi közlekedésben, az erőművi beruházásoknál, a mezőgazdaságban, a kikötőfejlesztéseknél, a szerszámgépiparban és a harmadik piaci építőipari kooperációkkal lehetséges a bővítés. magyarország világbank-tagsága lehetővé teszi, hogy a hazai vállalatok is részt vegyenek annak törökországi programjaiban.

összességében megállapítható, hogy az elmúlt évben létrejött megállapodások és a kölcsönösen kinyilvánított szándékok jó alapot teremtenek az árucseré-forgalom növeléséhez.

a kulturális és a tudományos kapcsolatok törökországgal a 70-es évek második felében indultak fejlődésnek, majd - a török katonai hatalomátvételt követő megtorpanás után - az 1981 februárjában aláírt, 3 évre szóló kulturális és tudományos csereprogram eredményeként élénkültek meg ismét.

/folyt. köv./ er
 13.57 240683 2498

--

sb0049 4 180 mtib1055

magyar-török kapcsolatok /2. rész/

országunk sok ponton kapcsolódó multja okán kölcsönös érdeklődésre tarthat számot a történészek közös munkája, a történelmi emlékhelyek gondozása, a turkológia és a hungarológia művelése.

a két ország tudományos akadémiaja mellett 1978 óta eredményesen működik a magyar-török történeti vegyesbizottság. jók a zenei és a művészeti kapcsolataink. a közelmúlt napokban például török filmhet rendeztek budapestben és pécsen, ez év őszén pedig magyar filmhet lesz törökországban.

az elmúlt évben befejeződött a kütahyai kossuth-ház illetve a tekirdagi rákóczi ház felújítása, mindkét emlékhelyet múzeumnak rendezték bel. régi magyar kérés, hogy a nemzeti könyvtárunk megnyitására szervezett nagyszabású kiállításához a török fél adja kölcsön a - szakértők feltételezése szerint - törökországban található corvinákat. most dolgozzák ki törökországban azt a törvényjavaslatot, amely lehetővé teszi a corvinák láthatóságát.

a két ország kapcsolataiban kedvező szerepet játszanak a kütahya és pécs, tekirdag és sárospatak között fennálló testvérvárosi illetve testvérmegyei kapcsolatok. /mti/
 i km/tm/er -ár ie
 14.03 240683 1166

2

--

sb0050 4 150 mtib1056

végetért a nemzetközi gabonatermesztési konferencia

1983. június 24. - a buzatermesztés fejlesztésének lehetőségéről tanácskozó nemzetközi konferencia pénteken befejezte munkáját székesfehérvárott. utolsó programként a résztvevők ellátogattak az mta martonvásári mezőgazdasági kutatóintézetébe, ahol a magyar buzakutatás eredményeivel, a kisparcellás fajtakísérletekkel ismerkedtek, majd egyik legjobb kenyérgabonatermesztő gazdaságunkban a székesfehérvári szabad élet termelőszövetkezetben tanulmányozták a termelési tapasztalatokat és az üzemi fajtakísérleteket. ezt követően brunner tibor, a magyar agrártudományi egyesület fejér megyei szervezetének elnöke összegezte a háromnapos eszmecsere tanulságait. a tanácskozáson megállapították, hogy az új hazai búzák termesztésbe állításával folyamatossá vált a fajtaváltás, megteremtődött a biztonságos termesztés alapja, kialakult a mai követelményeknek megfelelő, az intenzív termesztéskörülményeket jól hasznosító fajtaválaszték. a tennivaló áttekintésekor hangsúlyozták, hogy szükség lenne az új fajták genetikai termőképességének a mostaninál nagyobb mértékű kihasználására, a termésátlagok ingadozásának csökkentésére, az agrotechnikai előírások pontos betartására. fejlesztésre szorul a vetés, a betakarítás és a talajművelés eszközállománya, több nagyobb teljesítményű kombájnra lenne szükség, vetőgépekből és talajművelő masinákból pedig olcsóbbakat és kisebb teljesítményűeket is igényelnének a gazdaságok. /mti/

dáv/er st ie
14.16 240683 1502

-.-

sb0051 4 160 mtib1057

a népszínház évadzáró társulati ülése

1983. június 24. - a népszínház évadzáró társulati ülést tartott pénteken a józsefvárosi színházban. miszlay istván igazgató egyebek között elmondta: az évad nagy erőpróbája volt, hogy a szétválás, azaz a várszínház kiválása után a népszínház továbbra is betöltse szolgálatát. e feladatnak az alkotógárda, a közösség megfellt, amit a közönségsiker és a társulat megerősödése igazol. a színház gyökeret vert a józsefvárosban, közönségbázisa kiszélesedett. ugyanakkor a színház más tagozatai is szép sikereket arattak az ország különböző pontjain.

4

a népszínház az 1982-83-as évadban több mint 1300 előadást tartott, amelyet csaknem 400 ezer néző tekintett meg. csak magyar darabokat játszottak a felnőtt és a gyermekközönség számára is. a pesti anyaszínházban három bemutatót tartottak, amelyek közül gyárfás miklós: férfiaknak tilos című zenés vígjátéka aratta a legnagyobb sikert, s elismerést váltott ki fejes endre: vonó ignác című komédiája is. a prózai tagozat ezen kívül vidéken bemutatót három gyermekdarabot és ugyancsak három felnőtteknek szóló magyar művet.

a következő évadot a józsefvárosi színház szép ernő: lila ákácával kezdi, amelyet giritz mátyás, a színház új művészeti vezetője rendez. az új idény tervei között szerepel urbán gyula-darvas ferenc: élőkép, molnár ferenc-nádas gábor: delila, verebes istván: kettős ünnep és csáth géza: janika című szindarabjának bemutatása. a népszínház prózai tagozata a gyermekdarabok közül színre viszi páskándi géza: a királylány bajusza, charpentier: varázshegedű és tersánszky józsi jenő: a harmadik fiu című művét. a felnőtt közönség megismerkedhet raffai sarolta: egyszál magam és katajev: a kör négyesítés című művével. az operatagozat bemutatja donizetti: az ezred lánya című operáját. a népszínház közművelődési pódiuma egyebek között madách emlékműsorral lép a közönség elé. /mti/

fr/mi

14.19 240683 1923

-.-

sb0052 4 150 mtib1058

csirkés istván kitüntetése

1983. június 24. - a népköztársaság elnöki tanácsa a szocialista magyarországi érdemrenddel tüntette ki csirkés istván, a tiszacsegei béke termelőszövetkezet elnökét nyugdíjba vonulása alkalmából. a kitüntetést pénteken a szövetkezet küldöttgyűlésén sikula györgy, a hajdu-bihar megyei pártbizottság első titkára adta át. /mti/

szü/er st ie
14.20 240683 0376

-.-

sb0053 4 130 mtib1059

népfront oklevél apátfalvának

1983. június 24. - a csongrád megyei apátfalvának a településfejlesztő társadalmi munkában elért kiváló eredményeiért pénteken ünnepi tanácsülésen adták át a hazafias népfront országos tanácsának elismerő oklevelét. a négyezer lélekszámú község lakosai tavaly több mint tízmillió forint értékű társadalmi munkával gyarapították lakóhelyüket. az utcákban alakított közösségek társadalmi munkájával, önkéntes anyagi hozzájárulásával és a helyi aranykalász tsz munkagépeivel öt kilométernyi földes utat láttak el szilárd burkolattal. kitisztították, karbantartották a belvizelvezető árkokat, a gyermekintézmények környékén új járdaalapokat fektettek le. játszószerkezeteket és tornapályát készítettek az óvodának, részt vállaltak a fásításban, a parkosításban, az utcák virágosításában. /mti/
dén/er st ie
14.32 240683 0844

--

sb0054 4 150 mtib1060

magyar-angol gazdasági tárgyalások

1983. június 24. - magyar-angol gazdasági vegyesbizottsági tárgyalások voltak június 22-24. között budapesten. megállapították, hogy 1982-ben a két ország közötti kereskedelmi forgalom az előző évekhez viszonyítva alig változott. a magyar export minimális növekedést, az import bizonyos csökkenést mutatott. a tárgyaló felek rámutattak, hogy a forgalom további fejlesztésére van lehetőség és javasolták a vállalatoknak, hogy fejtsenek ki élénkebb üzleti tevékenységet.

magyarország nagy-britanniába főleg könnyűipari cikkeket, vegyipari és gyógyszeripari termékeket, acélárut, gépeket, mezőgazdasági és élelmiszeripari termékeket szállít. nagy-britanniából elsősorban nyersanyagokat, ezek között vegyi anyagokat, textilipari alapanyagokat, acélárut és gépi berendezéseket vásárolunk. a kedvezőtlen gazdasági körülmények ellenére több termelési jellegű együttműködés jött létre az elmúlt időszakban magyar és angol vállalatok között a gépipar, a vegyipar, az élelmiszeripar területén. megállapodás született többek között a földgáztermeléshez szükséges gázkompresszorok és motorok, valamint növényvédőszeres közös gyártására.

a vegyesbizottsági ülést megelőzően magyar ipari szakemberekből és üzletemberekből álló delegáció járt nagy-britanniában és tárgyalásaik során megjelölték azokat a területeket, amelyeken további együttműködési lehetőségek kínálkoznak. ilyen lehetőség az energiamegtakarítás módszereinek cseréje, továbbá műanyagfeldolgozási, az elektronikai és számítástechnikai valamint a csomagolótechnikai együttműködés. a tárgyaló felek egyetértettek abban, hogy az eddigi közös eredmények alapján továbbfejleszhető a harmadik piacokon az együttműködés, különösen a vasúti járműiparban és vegyiüzemek létesítésében vállalhatnának közös feladatokat. a tárgyalások jegyzőkönyvét lászló tamás, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetőhelyettese, és p. m. s. corley, az angol kereskedelmi és iparügyi minisztérium főosztályvezetője írta alá. az aláírásnál jelen volt j. birch, nagy-britannia magyarországi nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

az angol delegáció vezetőjét fogadta melega tiberius külkereskedelmi miniszterhelyettes, kapolyi lászló, ipari minisztériumi államtitkár, és kovács imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes. /mti/

mi

14.37 240683 2346

--

sb0055 4 130 mtib1061 /embargó: 18.00 óráig!/
üdvözlő távirat

1983. június 24. - kádár jános, az mszmp kb első titkára és losonczi pál, az elnök tanács elnöke táviratban üdvözölte samora machelt, a frelimo párt elnökét, a mozambiki népi köztársaság elnökét, mozambik nemzeti ünnepe, függetlenné válásának 8. évfordulója alkalmából. /mti/

mi/er ie
14.38 240683 0315

--

sb0056 4 130 mtib1062

a rendőrség felhívása!!!

1983. június 24. - a hajdu-bihar megyei rendőrfőkapitányság vizsgálati osztálya büntető eljárást folytat jelentős kárt okozó csalás miatt boros zsolt györgy 37 éves, volt tiszaburai, ideiglenesen budapesti / xi. karinthy frigyos utca 44. szám alatti/ lakos ellen. boros alaposan gyanusítható azzal, hogy eltulajdonított a hortobágyról különböző évszakokban készített 14 olajfestményt, amelyek torok sándor jugoszláv festő tulajdonát képezik. a festmények zsürizett képek, és azok jobb sarkában torok s. név található. a rendőrség kéri azokat a közületeket és magánszemélyeket, akiknek boros a fenti festményeket megvételre bemutatta, értékesítette, illetve akik azok hollétéről tudomással bírnak, hogy a legközelebbi rendőri szervnél, vagy a debreceni rendőrkapitányságon /kossuth utca 20., telefon: 13-325/ tegyenek bejelentést. /mti/

mi/gw ie

14.45 240683 0889

--

sb0057 4 180 mtib1064

forgalmi változások

1983. június 24. - június 25-én 17.00 órától 20.00 óráig az aradi utcát a jókai utca és a lenin körut között lezárják antenna szerelési munkák miatt.

június 26-án 3.00 órától 8.00 óráig a lenin körut 82-es számú ház előtt lezárják a nyugati pályaudvar felől a november 7-e tér felé vezető parkoló sávot.

a xii. kerületi mese közt a budakeszi ut és a mese utca között kétirányúsították, mivel a környező utcákban gázcsövet fektetnek le. a forgalmi változás július közepéig tart.

a józsef körut és a baross utca kereszteződésében megváltozott a forgalmi rend. ezentúl a ferenc körutről és a józsef körut külső sávjából csak jobbra, a baross utcába lehet bekanyarodni. a ferenc körutről a rákóczi utra csak egy forgalmi sávban, a belsőben lehet közlekedni. a forgalmi változásra jelzőtáblák és utburkolati jelek hívják fel a figyelmet.



június 24-én 20.00 órától július 1-én üzemkezdetig a lehel utca - róbert károly köruti csomópont átépítése miatt a 14-es villamosok nem közlekednek, a 12-es villamosok pedig csak rákospalota kossuth lajos utca végállomás és a frangepán utca között járnak. a frangepán utca és az élmunkás tér között autóbuszok szállítják az utasokat.

június 26-án reggeltől június 27-én reggelig a 9-es és a 47-es villamosok helyett, budafok forgalmi telep és a varja jenő téri végállomás között, valamint 26/27-re virradó éjszaka 24 órától 4.15 óráig a 43-as éjszakai villamosok helyett a mórlicz zsigmond körtér és a varga jenő tér között villamospótló autóbuszok járnak.

autóbuszok közlekednek június 25-én 4.50 órától 23.40 óráig a 10-es villamosok helyett az újpesti kocsiszin és a petőfi laktanya között. /mti/
-ti/er ie
14.58 240683 1714

--

sb0058 4 150 mtib1065 /közönségszolgálat/

szabad kempinghelyek

1983. június 24. - a magyar camping és caravanning club jelentése szerint a hét végén budapest környékén leányfalun, papszigeten, monoron, horányban és tahiban található a kempingekben szabad sátorhely.

a balaton környékén balatonszabadiban, siófokon, zamárdiban, balatonszárszón, balatonföldváron, balatonszemesen, balatonbogláron, fonyódon, balatonberényben, igalon, barcsen, csokonyavisontán, balatonalmádiban, alsórsön, palóznakon, akaliban, badacsonyan, badacsonyörsön és keszthelyen lehet kempingezni. a balatonfüredi kempingben telt ház van.

a dunántúlon az agárdi, a velencefürdői, a zalakarosi, a nagykanizsai, a szombathelyi, az óriszentpéteri, a tatai, a komáromi, az esztergomi, a győri, a soproni, a sikondai, a harkányi és a pécsi kempingekben fogadják a sátorral és a lakókocsival érkező vendégeket.

az alföldi kempingek közül a szolnoki, a berekfürdői, a tiszafüredi, a hajduszoboszlói, a szegedi, a makói, valamint a debrecen melletti vekeri tavi kempingben van szabad hely.



sb0056 4 130 mtib1062

a rendőrség felhívása!!!

1983. június 24. - a hajdu-bihar megyei rendőrfőkapitányság vizsgálati osztálya büntető eljárást folytat jelentős kárt okozó csalás miatt boros zsolt györgy 37 éves, volt tiszaburai, ideiglenesen budapesti / xi. karinthy frigyos utca 44. szám alatti/ lakos ellen. boros alaposan gyanúsítható azzal, hogy eltulajdonított a hortobágyról különböző évszakokban készített 14 olajfestményt, amelyek torok sándor jugoszláv festő tulajdonát képezik. a festmények zsürizett képek, és azok jobb sarkában torok s. név található. a rendőrség kéri azokat a közületeket és magánszemélyeket, akiknek boros a fenti festményeket megvételre bemutatta, értékesítette, illetve akik azok hollétéről tudomással bírnak, hogy a legközelebbi rendőri szervnél, vagy a debreceni rendőrkapitányságon /kossuth utca 20., telefon: 13-325/ tegyenek bejelentést. /mti/

mi/gw ie

14.45 240683 0889

-.-

sb0057 4 180 mtib1064

forgalmi változások

1983. június 24. - június 25-én 17.00 órától 20.00 óráig az aradi utcát a jókai utca és a Lenin körut között lezárják antenna szerelési munkák miatt.

június 26-án 3.00 órától 8.00 óráig a Lenin körut 82-es számú ház előtt lezárják a nyugati pályaudvar felől a november 7-e tér felé vezető parkoló sávot.

a xii. kerületi mese közt a budakeszi ut és a mese utca között kétirányúsították, mivel a környező utcákban gázcsövet fektetnek le. a forgalmi változás július közepéig tart.

a józsef körut és a baross utca kereszteződésében megváltozott a forgalmi rend. ezentúl a ferenc körutről és a józsef körut külső sávjából csak jobbra, a baross utcába lehet bekanyarodni. a ferenc körutről a rákóczi utra csak egy forgalmi sávban, a belsőben lehet közlekedni. a forgalmi változásra jelzőtáblák és utburkolati jelek hívják fel a figyelmet.



június 24-én 20.00 órától július 1-én üzemkezdéig a Lehel utca - róbert károly köruti csomópont átépítése miatt a 14-es villamosok nem közlekednek, a 12-es villamosok pedig csak rákospalota kossuth lajos utca végállomás és a frangepán utca között járnak. a frangepán utca és az élmunkás tér között autóbuszok szállítják az utasokat.

június 26-án reggeltől június 27-én reggelig a 9-es és a 47-es villamosok helyett, budafok forgalmi telep és a varja jení téri végállomás között, valamint 26/27-re virradó éjszaka 24 órától 4.15 óráig a 43-as éjszakai villamosok helyett a mórícz zsigmond körtér és a varga jení tér között villamospótló autóbuszok járnak.

autóbuszok közlekednek június 25-én 4.50 órától 23.40 óráig a 10-es villamosok helyett az újpesti kocsiszin és a petőfi laktanya között. /mti/
-ti/er ie
14.58 240683 1714

-.-

sb0058 4 150 mtib1065 /közönségszolgálat/

szabad kempinghelyek

1983. június 24. - a magyar camping és caravanning club jelentése szerint a hét végén budapest környékén leányfalun, papszigeten, monoron, horányban és tahiban található a kempingekben szabad sátorhely.

a balaton környékén balatonszabadiban, siófokon, zamárdiban, balatonszárszón, balatonföldváron, balatonszemesen, balatonbogláron, fonyódon, balatonyberényben, igalon, baracson, csokonyavisontán, balatonalmádiban, alsórsön, palóznakon, akaliban, badacsonyan, badacsonyörsön és keszthelyen lehet kempingezni. a balatonfüredi kempingben telt ház van.

a dunántúlon az agárdi, a velencefürdői, a zalakarosi, a nagykanizsai, a szombathelyi, az őriszentpéteri, a tatai, a komáromi, az esztergomi, a győri, a soproni, a sikondai, a harkányi és a pécsi kempingekben fogadják a sátorral és a lakókocsival érkező vendégeket.

az alföldi kempingek közül a szolnoki, a berekfürdői, a tiszafüredi, a hajdusoboszlói, a szegedi, a makói, valamint a debrecen melletti vekerai tavi kempingben van szabad hely.



az észak-magyarországi kempingek közül az egri, a miskolctapolcai, az aggteleki, a tokaji és a hollóstatói áll a kempingezők rendelkezésére. /mti/

bi/mi/ig sl ie

14.59 240683 1219

--

sb0059 4 160 mtib1066 /közönségszolgálat/

nemzeti muzeum

1983. június 24. - a magyar nemzeti muzeum közli, hogy technikai okok miatt június 30-án és július 1-én a magyar koronázási jelvények című kiállítás zárva lesz. /mti/

mi/ti/ig ie

15.02 240683 0212

--

sb0060 4 160 mtib1067

gül baba türbe

1983. június 24. - a budapesti történeti muzeum közli, hogy a gül baba türbe június 25-én és 26-án technikai okok miatt zárva tart. /mti/

mi/ig ti ie

15.03 240683 0183

--

sb0061 4 150 mtib1068

hazaérkezett moszkvából a budapesti pártküldöttség

1983. június 24. - pénteken hazaérkezett moszkvából a budapesti pártbizottság delegációja, amely borbély gábor, a budapesti pártbizottság titkára vezetésével az szkp moszkvai bizottsága meghívására öt napot töltött a szovjet fővárosban. ott tartózkodása alatt a küldöttséget fogadta viktor grisin, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a moszkvai városi pártbizottság első titkára. /mti/

mi/ig ie

15.05 240683 0469

--

sb0062 4 150 mtib1070 /közönségszolgálat/

agrometeorológiai tájékoztató

1983. június 24. - az elmúlt hét csapadékos és az átlagosnál jóval hűvösebb volt, s ezzel egy hosszantartó száraz periódus ért véget. a csapadék - ahogy mondani szokták - az utolsó pillanatban érkezett, így a szárazság még nem okozott nagyobb károkat a fejlődő szántóföldi növényekben.

a hét közepén beállt hirtelen és erős lehülés nyomán a nappali legmagasabb hőmérséklet tartósan 20 fok alatt volt és a hajnali maximum is általában 9,15 fok között alakult. a tartós csapadék hol az egyik, hol a másik országrészt áztatta, s mennyisége szinte mindenütt elég volt ahhoz, hogy a korábbi 50-60 mm-es hiányt pótolja. ahol bőségesen esett, ott a talaj felső, 50 centiméteres rétegének nedvességtartalma a korábbihoz képest növekedett, így például a dunántúlon 40-55 százalék, az alföldön 45-60 százalék.

a hét végén meleg idő, napi 25-30 fok közötti hőmérséklet várható, s csapadék csak szórványosan fordul elő. a jövő hét elején ismét megnövekszik a felhőzet, kissé hűvösebb lesz az idő és a csapadékhajlam újra megnő.

a várható napos, meleg idő munkát is ad a mezőgazdaságnak, a kertészetnek. a nedves talajon ugyanis hamar felüti a fejét a gyom, tehát hozzá kell látni irtásához. a levegő nedvességtartalma is eléggé nagy lesz, s ez kedvez a gombabetegségnek is. az esetleges védekezésnél vagy az egyéb célú permetezéseknél, vegyszerezéseknél

HW

figyelembe kell venni, hogy a jövő héten újra csapadékosabbra fordul az időjárás. ezért a permetezést célszerű még most, a száraz hétvégén elvégezni. azokon a helyeken, ahol az elmúlt héten bőségesen esett, ott nem szükséges öntözni. az előrejelzések szerint egyébként is, ha nem nagy mennyiségben, de a jövő héten várható csapadék utánpótlás. /mti/

kf/er sl ie
15.08 240683 1766

--

sb0063 4 150 mtib1071

ünnepi tanácsülés a kertészeti egyetemen

1983. június 24. - a kertészeti egyetemen pénteken ünnepi tanácsülést tartottak, amelyen az egyetem rektora és a karok dékánjai, tiszteletbeli doktorokat avattak. az egyetem tiszteletbeli doktora dr. somos andrás egyetemi tanár, intézeti igazgató, a magyar tudományos akadémia alelnöke és dr. thomas geissler egyetemi tanár, a mezőgazdasági tudományok doktora, a berlini humboldt egyetem kertészeti szekciójának igazgatóhelyettese. a rektor 113 kertészmérnöknek, 79 tartósítóiipari mérnöknek és 69 tartósítóiipari üzemmérnöknek diplomát adott át. /mti/ ~~Yett~~

mi/ig sl ie

15.10 240683 0621

--

sb0064 4 150 mtib2001 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. június 24. - az európai nagyvárosok szombatira várható maximális hőmérséklete:

párizs	26 fok
london	20 fok
osló	20 fok
stockholm	22 fok

An

helsinki	16 fok
berlin	26 fok
varsó	21 fok
leningrád	12 fok
moszkva	10 fok
kijev	18 fok
prága	25 fok
bécs	27 fok
róma	27 fok
madrid	29 fok
belgrád	27 fok
bukarest	25 fok
szófia	23 fok
athén	26 fok

/mti/ kf/er sl ie
15.11 240683 1019

--

sb0065 4 130 mtib2002

Lengyel ifjusági küldöttség

1983. június 24. - a kisz központi bizottságának meghívására június 20-24. között hazánkban tartózkodott a lengyel szocialista ifjusági szövetség küldöttsége, wieslaw osuchowski alelnök vezetésével. a küldöttség tárgyalt a kisz kb képviselőivel, véleményét cseréltek a két ifjusági szövetség szervezeti életével összefüggő kérdésekről, áttekintették a kétoldalu kapcsolatok helyzetét és továbbfejlesztésük lehetőségét. /mti/

mi/ig ie

15.12 240683 0479

An

--

sb0066 4 150 mtib2003 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. június 24. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása vasárnap reggelig:

ausztria:

a délutáni órákban megnövekszik a gomolyfelhőzet és elszórtan már záporok kialakulhatnak. a hőmérséklet szombaton kora délután 25, 30, vasárnap hajnalban 12, 17 fok között alakul.

csehszlovákia:

a délutáni órákban időnként megnövekszik a gomolyfelhőzet, számottevő csapadék azonban nem várható. a hőmérséklet szombaton délután 24, 28, vasárnap hajnalban 12, 16 fok között lesz.

szovjetunió:

derült idő várható, a hőmérséklet szombaton kora délután 23, 27, vasárnap hajnalban 11, 16 fok között alakul.

románia:

napos, száraz idő várható. a hőmérséklet szombaton kora délután 24, 29, vasárnap hajnalban 12, 17 fok között alakul.

jugoszlávia:

a délutáni órákban megnövekszik a gomolyfelhőzet, zápor kialakulhat. a hőmérséklet szombaton kora délután 25, 30, vasárnap hajnalban 12, 17 fok között alakul. /mti/

kf/er sl ie
15.16 240683 1100

--

sb0067 4 150 mtib2004

aratják a kenyérnekvalót - átvették az első uj buzát szolnok megyében

1983. június 24. - a hét második felében szolnok megyében, az ország második legnagyobb buzatermő körzetében is kombájn alá érett az őszi buza. tizenöt közös gazdaságban indultak meg az arató-cséplő gépek és naponta nyolcszáz ezer hektárról takarítják be a kenyérgabonát. a törökszentmiklósi tiszatáj tsz-ben pénteken reggel, a harmat felszáradása után 12 kombájn kezdett hozzá a 3000 hektárnyi betakarításához. a gazdaság saját gépei mellett hat vendégkombájn is dolgozik a földeken. ezek a szlovákiai nőtincsi tsz-ből érkeztek, s a törökszentmiklósiak a segítséget később viszonzják.

a gépek mellett szaporán telnek a szállítójárművek, s pénteken a gabonaátvitel is megkezdődött. szolnokon a gabonaforgalmi és malomipari vállalat tárházában elsőként kőtelekről érkezett 200 tonna uj buza, a tiszaföldvári körzeti üzemben pedig 450 tonna gabonát vettek át. tiszaföldváron éjjel-nappal működik az átvétel, szolnokon pedig nyugtott műszakban fogadják az uj kenyérnekvalót. ha a tiszta vízállása kedvező lesz - jelenleg igen alacsony vízszint - akkor a gabona nagyobb részét száz vagon ürtartalmu lemezuszályokban szállítják majd el a megyéből.

pénteken csongrád megyében is megkezdődött a buza aratása. elsőként a szentesi termál tsz határában láttak hozzá 9 kombájnnal a korán érő fajták betakarításához. a tervek szerint 12 munkanap alatt viszik fedél alá 1.600 hektár termését. a gazdaságban claas dominator típusu kombájnok dolgoznak, amelyeket szemveszteséget mérő berendezésekkel is felszereltek, s a szövetkezet vezetősége szemveszteség nélküli, gondos munkára ösztönző premizálási rendszert dolgozott ki.

a buza viszonylag alacsony nedvességtartalmu. ezért a szárítóüzemben nem kapcsolják be a fűtést: elegendő a gabona szellőztetése, átforgatása. /mti/

tób/ká/mz ie

15.21 240683 1879

--

sb0068 4 150 mtib2005

dobozüzemet avattak tiszaföldváron

1983. június 24. - új dobozüzemet adtak át rendeltetésének pénteken a tiszaföldvári Lenin termelőszövetkezetben. a korábbi szűkös üzemet felváltó 1.200 négyzetméter alapterületű gyártócsarnok és a 800 négyzetméteres szociális épület a gazdaság saját beruházásában, júliusi határidő előtt jó minőségben készült el. az új üzemben a korábbi 90 helyett 120 asszonyt és leányt tudnak foglalkoztatni, s a termelés értéke 10 millió forinttal emelkedik évente. a tiszaföldváriak speciális kartondobozokat gyártanak az

ipar számára. /mti
end/er ká ie
15.21 240683 0592

-.-

sb0069 4 160 mtib2006

szabadtéri szoborkiállítás zánkán

1983. június 24. - makrisz agamemnon kossuth-díjas kiváló művész szabadtéri szoborkiállítását pénteken nyitották meg zánkán, a balatoni úttörővárosban. a tárlat az 1950 óta Magyarországon élő görög származású művész portré- és emlékmű szobrászatába ad betekintést. a többi között Joliot Curie, Semmelweis Ignác, Ady Endre és Bartók Béla portréi, valamint a művész számos köztéri szobrának kicsinyített mása látható a szoborparkban. /mti/

szé/nmé/er st ie
15.25 240683 0502

-.-

sb0070 4 150 mtib2007

nyomdászveteránok köszöntése - ifju szakmunkások avatása

1983. június 24. - a nyomdászszakszervezet hagyományos János ünnepélye alkalmából pénteken szakszervezeti veteránokat köszöntöttek és végzős szakmunkás fiatalokat avattak a szakszervezet székházában.

a nyomdászveterán találkozón Terényi László, a szakszervezet elnöke köszöntötte azt 143 idős szakembert, akik 50, 60, illetve 70 évvel ezelőtt léptek be a szervezett dolgozók soraiba, s ma is tagjai a nyomda-, a papíripar és a sajtó dolgozói szakszervezetének.

délután az ünnepélyes szakmunkásavatás hagyományát elevenítette fel a szakszervezet. az idén a nyomda- és a papíripari szakmákban szakmunkás bizonyítványt szerzett több mint 500 fiatal képviselőit Lux János, a szakszervezet főtitkára köszöntötte. mint a főtitkár elmondotta, a fiatalok az iskolákban és az üzemi gyakorlaton jó lehetőséget kaptak arra, hogy megismerjék a nyomda- és papíriparban egyre nagyobb teret hódító új technikát, egyebek között a fényszedést, és az ofset-nyomást, mellyel mind több napilapunk készül. a nyomda- és papíripari szakmában évek óta általában félezer fiatal szerez szakmunkásbizonyítványt, több munkahely között is válogathatnak, mert ez az utánpótlás kevés az igényekhez képest. főként a nyomdaiparban nyomasztó a szakmunkáshiány, s bár nő az érdeklődés a szedő szakma iránt, szedőknek, éppúgy mint gépmestereknek, könyvkötőknek az eddigieknél több fiatalot várnak.

x x x

a nyomdászszakszervezet János napi ünnepélye szombaton a népligetben folytatódik kulturális és sportprogramokkal. /mti/

be/mi/er sl ie
15.28 240683 1628



-.-

sb0071 4 150 mtib2008 /közönségszolgálat/

autó-sorszámok

1983. június 24.

trabant limousin hycomat	budapest	839
trabant hycomat combi	budapest	47
trabant limousin	budapest	16228
	debrecen	11953
	győr	16040
trabant combi	budapest	7143
	győr	3406
wartburg limousin	budapest	8134
	győr	5002
wartburg de lux	budapest	11253
	győr	6182
wartburg de lux tolótetős	budapest	2323
wartburg limousin tolótetős	budapest	1493
wartburg tourist	budapest	4171
	győr	1612
skoda 105 s	budapest	6991
	debrecen	5352
	győr	5832
skoda 120 l	budapest	13619
	debrecen	8401
	győr	9854
skoda 120 gls	budapest	304
lada 1200	budapest	22502
	debrecen	14789
	győr	8122
lada 1300 s	budapest	9927
	debrecen	6681
	győr	2491
lada 1500	budapest	8742
	debrecen	5960
	győr	2593
lada combi	budapest	4664
	debrecen	2531
moszkvics	budapest	12095
polски fiat 126 p	budapest	16587
	győr	4926
polски fiat 1500	-	3532
dacia	budapest	13514
	debrecen	6090
zasztava	budapest	2283

/mti/ kf/if sl ie
15.31 240683 1945

--

sb0072 4 130 mtib2009

vizmű három községnek

1983. június 24. - vizművet avattak pénteken a zala megyei nagylengyelben. a két, egyenként 100 köbméteres tározó a helybelieken kívül a szomszédos gellénházát és ormándlakot is ellátja egészséges ivóvízzel. a 13.2 kilométeres gerincvezetékhez csatlakoztatva eddig csaknem 600 házat kötötték be a hálózatba. a beruházás 24 millió forintba került, átadásával 86-ra emelkedett azoknak a zalai községeknek a száma, amelyekben vezeték érkezik a víz a lakásokba. a hatodik ötéves tervidőszak végéig még a megye további 22 települését kapcsolják be a vezetékves vizellátásba. /mti/

tas/mi/ig st ie

15.32 240683 0633

--

sb0073 4 160 mtib2010

ripl-rónai művei szegeden

1983. június 24. - pénteken rippl-rónai józsef életművéről áttekintést nyújtó kiállítás nyílt a szegedi móra ferenc muzeum dísztermében. az alkotásokat a magyar nemzeti galériában őrzött műveiből válogatták. mintegy ötven olajfestménye mellett harminckét grafikája és számos iparművészeti munkája látható a tárlaton. számos ismert képe mellett szegeden kerül először a nagyközönség elé egy nemrég előkerült nagyméretű figurális kompozíciója. a festmény baráti környezetét ábrázolja.

a tárlat szeptember végéig lesz nyitva. /mti/

dén/d,ká/gw ie

15.35 240683 0595

--

sb0074 4 160 mtib2011

évadzáró társulati ülés a győri és a miskolci színházban

1983. június 24. - évadzáró társulati ülést tartottak pénteken a győri kősfaludy színházban és a miskolci nemzeti színházban.

győrött pétervári istván igazgató egyebek között elmondta, hogy a társulat 225 ezer néző előtt 381 előadást tartott az elmúlt évadban. a győri balett folytatta magas művészi színvonalú tevékenységét a tabuk és fétisek című produkció bemutatásával. az együttes következő premierjére július 19-én a budapesti sportcsarnokban kerül sor. ott viszik színre az izzó planéták című balett-kompozíciót. a prózai tagozat elmúlt évadbeli produkcióival, a többi között shakespeare: vizkeresztjének, krleza: glembay-~~...v~~ című drámájának előadásával visszaszerezte a közönség bizalmát. a művelődési minisztérium a színház négy bemutatóját nívódíjjal jutalmazta. a következő évadban a balett két bemutatót tart, a zenés tagozat egyebek között előadja puccini: a bohémélet című operáját és lehár ferenc: mosoly-ország című nagyoperettjét. a prózai tagozat a többi között színre viszi tamási áron: ősvigasztalás, gorkij: éjjeli menedékhely és shakespeare: szentivánéji álom című darabját. a megyei művelődési központ felújítási munkái miatt a kamaraelőadásoknak jövőre a rába művelődési központ ad otthont. itt kerül színre csurka istván: döglött aknák és barta lajos: szerelem című drámája.

miskolcon gyarmati béla igazgató számolt be az 1982-1983-as évadról. a nagyszínházban, a karamaszinpadon, valamint a játékszínben összesen tizenegy bemutatót tartottak, s az előző évad hét darabját újították fel. miskolcon a bérlettulajdonosok száma meghaladta a tizenkétezetet, s a bemutatott produkciókat csaknem negyedmillió néző látta. csiszár imre a színház művészeti vezetője arról szólt, hogy az új színházi vezetés által négy éve meghirdetett elképzelések az idei évadban már beértek. egységes társulat alakult ki, a saját rendező gárda a klasszikus darabokat is napjainkhoz szólon állította színpadra.

a társulat ülésén adták át matus györgy színművésznek a borsod megyei tanács által alapított déryné díjat és emlékplakettet. timár éva és blaskó péter miskolc megyei város tanácsának jutalmát kapta a legjobb női, illetve férfi alakításáért, pintér ilona pedig a heves megyei tanács a művelődés ügyéért érdemérmét vette át. /mti/

mzs/kör/szn/st/mz ie

16.07 240683 2353

An

--

sb0075 4 130 mtib2012

marjai józsef fogadta a wellcome foundation ltd. elnökét

1983. június 24. - marjai józsef miniszterelnök-helyettes pénteken fogadta a hazánkban tartózkodó alfred joseph shepperdet, a wellcome foundation ltd. elnökét. az angol üzleti élet ismert vezető személyiségeivel folytatott megbeszélésen elsősorban a wellcome foundation ltd. és a magyar gyógyszer- és vegyipari vállalatok kapcsolatainak helyzetét és együttműködésük bővítésének lehetőségeit vizsgálták. véleménycserét folytattak a nemzetközi, mindenképp az európai gazdasági kapcsolatok időszerű kérdéseiről.

a találkozón jelen volt john birch, nagy-britannia budapesti nagykövetség ideiglenes ügyvivője. /mti/ ~~Yenek~~

mi/sl/gw ie

16.08 240683 0706

--

sb0076 4 160 mtib2014 /felhasználható: 18 órától!/
országjáró diákok találkozója

1983. június 24. - az országjáró diákok 16. országos találkozóját pécs mellett az új órfüi kiránduló-központban tartják meg. az ötnapos táborozás 1600 résztvevőjét pénteken varga sabján lászló, a kisz kb titkára köszöntötte a pécsi széchenyi téren rendezett megnyitó ünnepségen. a többi között elmondta, hogy a kisz központi bizottsága a diákturizmus fejlesztése végett ezentul minden nyáron megrendezi az országjáró diákok találkozóját, s új gyalogos, kerékpáros és vízi vándortáborokat is szervez.

az órfüi táborozáson résztvevő fiatalok számára gazdag programot állított össze a találkozó házigazdája, a baranya megyei kisz bizottság. turákat és városimereti vetélkedőket rendeznek, az órfüi kemping melletti tavon lehetőségük van uszásra, csónakázásra, vitorlázásra, továbbá sportági bemutatókat, kulturális műsorokat is tartanak nekik. az expressz utazási iroda szervezésében abaliget cseppkőbarlang-turán, szigetvári várlátogatáson és pécsi városnézésen vehetnek részt, baranya megye 25 vállalata pedig üzeme látogatásra várja az érdeklődő diákokat. /mti/

kász/st/mz sn

16.39 240683 1130

An

--

bel

- 48 -

1983.06.24.

sb0077 4 130 mtib2016

a jemeni nemzeti demokratikus front küldöttségének látogatása

1983. június 24. - a hazafias népfront országos tanácsának meghívására június 21-től 24-ig hazánkban tartózkodott sultan ahmed omar főtitkár vezetésével a jemeni nemzeti demokratikus front küldöttsége /jemeni arab köztársaság/. a dr. Kovács Béla országos titkár által vezetett tárgyalócsoporthal megvitatták és egyezményben rögzítették az együttműködés feladatait és módszereit. budapestben és komárom megyében tanulmányozták a népfrontbizottságok tevékenységét. találkoztak dr. deák liviával, a magyar szolidaritási bizottság elnökhelyettesével és palotai károllyal, a szakszervezetek országos tanácsának alelnökével. a küldöttség pénteken elutazott. /mti/

mi/gw sn

16.45 240683 0748

--

sb0078 4 160 mtib²⁰¹⁷

befejeződött a nemzetközi anyanyelvi tanácskozás

1983. június 24. - pénteken befejeződött veszprémben az anyanyelvi neveléssel foglalkozó nemzetközi szakértői tanácskozás, amelyet az unesco támogatásával az aila - nemzetközi alkalmazott nyelvészeti szövetség - kezdeményezésére rendezett meg az mta nyelvtudományi intézete, az országos oktatástechnikai központ és az oktatáskutató intézet. a széleskörű eszmecsereben tíz ország szakemberei vettek részt. szó volt az egyes országok sajátosságaiból eredő nyelvi oktatás problémáiról és az általánosan érvényes tapasztalatokról is. így például arról, hogy nem elegendő az anyanyelvi oktatást a nyelvtanra korlátozni. a nyelvtan oktatásának a tíz évesnél idősebb gyermekeknél igen nagy jelentősége van, de ezt megelőzően és ezt követően is az anyanyelvi kommunikációra kell nevelni a gyermekeket. ezt a célt szolgálja egyébként az a magyar kísérlet is, amely zsolnai józsefnek, az oktatáskutató intézet osztályvezetőjének nevéhez fűződik. az ugynevezett nyelvi-irodalmi kommunikációs nevelésnek az érvényben lévő tantervnel gazdagabb programja szerint 85 iskolában 2500 gyermek tanul. az olvasás, írás, helyesírás, nyelvtan, fogalmazás mellett tanítják számukra a helyes kiejtést, a kommunikáció szabályszerűségeit, az önművelést és az önismeretet, elősegítik a spontán beszéd kifejlesztését. a tanácskozás több résztvevőjének véleménye szerint nemzetközi viszonylatban is ez a legkidolgozottabb program a kommunikáció fejlesztésére.

Aw

bel

- 49 -

1983.06.24.

a négynapos eszmecsere ajánlások összállításával zárult. ezek támpontot adnak az unesco anyanyelvi neveléssel foglalkozó szakembercsoportjainak az elkövetkező évek munkájához. az ajánlások között szerepel, hogy meg kell teremteni az iskola előtti és az alsótagozatu anyanyelvi oktatás összhangját. felhívták a figyelmet arra is, hogy a gyermekeknek szóló tananyagot a gyermekek nyelvén kell megírni. többhelyütt kutatási programok készültek a gyermeknyelv elemzésére. e munka tapasztalatait minden esetben fel kell használni a tankönyvek írásánál. /mti/

bév/nné/st/mz sn
17.24 240183 2074

--

sb0079 4 130 mtib2018 /felhasználható: 18 órától!/
véget ért a pécsi kgst-tanácskozás

1983. június 24. - az atomenergia békés célú felhasználásával foglalkozó kgst együttműködési állandó bizottság pécsen tartott negyvenegyedik ülése pénteken jegyzőkönyv aláírásával ért véget. a bolgár, csehszlovák, kubai, lengyel, magyar, ndk-beli, román, szovjet, vietnami és jugoszláv küldöttségek négynapos tanácskozásán az interatominstrument és az interatomenergo nemzetközi gazdálkodó egyesülések képviselői is résztvettek.

a bizottság többek között megvitatta a nukleáris műszerek, berendezések és az izotóp termékek termelési kooperációjára és szakosítására irányuló közös tervezés kérdéseit. áttekintették a reaktorok kifejlesztésére és üzembehelyezésére vonatkozó szerződések végrehajtását az atomenergetikai gépgyártásban. megvitatták a radioaktív anyagok feldolgozása, közömbösítése és a gyorsítótechnika területén folytatott együttműködés eredményeit, meghatározták a fejlesztés irányát és alapvető feladatait. a kgst együttműködési állandó bizottság megállapította, hogy az izotóp termékek sokoldalú nemzetközi szakosítására és kooperációjára vonatkozó szerződés sikeresen valósul meg. /mti/

kász/bné/ká/mz sn

17.39 240683 1184

Aw

--

sb0080 4 160 mtib2019

katonazenekari fesztivál debrecenben

1983. június 24. - a 4. katonazenekari fesztivál pénteken délután a zenekarok felvonulásával kezdődött debrecenben. az érdeklődők többezres sorfala között a nagyalloástól a város főutcáján és a kossuth téren át haladtak az együttesek a megnyitó ünnepség színhelyére, a kölcsey parkba. a rendező szervek - a honvédelmi minisztérium, debrecen város tanácsa és a kölcsey ferenc művelődési központ - ezuttal nyolc hazai és egy külföldi zenekart hívtak meg a háromnapos találkozóra. az utóbbi a francia szárazföldi haderő 153. lövészezredének zenekara, a magyar résztvevők pedig a magyar néphadsereg központi zenekara, a zenész tiszthelyettesképző szakközépiskola zenekara, valamint a budapesti, az egri, a kaposvári, a székesfehérvári és a debreceni helyőrség katonazenekarai bemutatkozik a fesztiválon a debreceni ifju gárda zenekar is.

a megnyitó ünnepségen, amelyen ott volt pacsek józsef altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes, a magyar néphadsereg kiképzési főfelügyelője, borbély miklós, debrecen város tanácselnök-helyettese mondott beszédet. ezt követően a fesztivál egyesített zenekara erkel ünnepi nyitányát, egressy klapka indulóját, kodály kállai kettősét, kraul magyar díszmenet indulóját és berlioz rákóczi indulóját adta elő auth henrik ezredes, érdemes művész, a magyar néphadsereg főkarmestere és herbst főhadnagy, a francia katonazenekar karmestere vezényletével. este a kölcsey parkban a francia együttes műsorát hallgathatták meg az érdeklődők.

szombaton a dmvsc oláh gábor utcai sporttelepén zenés alakí bemutatókkal folytatódik a 4. debreceni katonazenekari fesztivál programja. /mti/

tár/ig st sn

18.10 240683 1687

--

sb0081 4 160 mtib2020 /felhasználható: 19 órától!/
véget ért a veszprémi tv-találkozó versenyprogramja.

Végezték a veszprémi tv-találkozó versenyprogramja. az öt nap alatt 22 drámai - és szórakoztató filmet mutattak be. az alkotásokat a szakemberekből álló zsűrin kívül tíz társadalmi bíráló bizottság is értékelte.

1983. június 24. - pénteken pénteken - verseny kívül - még egy ősbemutató színhelye volt az alsóörsi művelődési ház. nyilvános vetítésen először láthatta a balatoni közönség kutasi gyula-kertész ákos: „tisztán, vagy szódával,„ című filmjét, nemere lászló rendezésében.

a tv-találkozó zsűrije az utolsó versenynapon nyilvános ülést tartott a veszprémi művelődési házban. a díjkiosztás szombaton 21 órakor kezdődik. /mti/

szé/nné/ká/mz sn

18.13 240683 0648

--

sb0082 4 160 mtib2021 /felhasználható: 18 órától!/
országos zeneiskolai vadászkürt-verseny

1983. június 24. - első alkalommal rendezik meg az idén a vadászkürtön játszó zeneiskolás növendékek országos versenyét. a zenei esemény pénteken nyílt meg kisujszálláson. a vetélkedésre az ország 35 zeneiskolájából 60 növendék nevezett, s a versenyzőkön kívül csaknem száz zenepedagógus - felkészítő tanár, szakfelügyelő és zongorakisérő - is részt vesz a háromnapos rendezvénysorozaton.

a verseny szombaton délelőtt kezdődik a művelődési központban a vadászkürtösök első korcsoportjának bemutatóival, majd délután a második és harmadik korcsoportba tartozó növendékek szerepelnek. vasárnap bonyolítják le a második fordulót, majd eredményhirdetés és díjkiosztás következik. a verseny a győztesek díszhangversenyével zárul. /mti/

laz/kné/ká/mz sn

18.13 240683 0812

--

bel

- 52 -

1983.06.24.

sb0083 4 150 mtib2023

magyar-román szövetkezeti tárgyalások

1983. június 24. - paul niculescunak, a román kommunista párt politikai végrehajtó bizottsága tagjának, a centrocoop elnökének vezetésével pénteken elutazott budapestről a román fogyasztási szövetkezeti küldöttség, amely a szövetség meghívására öt napig tartózkodott hazánkban. a két ország fogyasztási szövetkezeti mozgalmának vezetői tájékoztatták egymást időszerű gazdasági és társadalmi feladataikról, s meghatározták az együttműködés továbbfejlesztésével összefüggő tennivalókat. megállapították, hogy az ötéves együttműködési jegyzőkönyvben rögzített célkitűzések teljesítése ütemesen halad. egyetértettek az árucseré bővítésével, amely iránt mindkét ország szövetkezeti mozgalmá nagy érdeklődést tanúsít. a román szövetkezeti küldöttség látogatást tett heves és komárom megyében; tanulmányozták a háztáji és kisegítő gazdaságok termelés-szervezésével kapcsolatos szövetkezeti feladatokat és megismerkedtek több szövetkezet kereskedelmi és ipari létesítményeinek munkájával.

paul niculescut fogadta havasi ferenc, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára. a megbeszélésen jelent volt szlamenicky istván, a szövetség elnöke és victor bolojan, románai magyarországi nagykövete. /mti/

mi/sl/mz sn

18.14 240683 1285

.-.

sb0084 4 130 mtib2024

sósavszállító tehergépkocsi balesete

1983. június 24. - pénteken délelőtt budapesten, a xi. kerületi budaörsi út és szirmai utca kereszteződésében felborult a műanyag tartályokban sósavat szállító, sj-88-75 forgalmi rendszámú tehergépkocsi, amelyet bodor károly 32 éves teherfuvarozó kisiparos, székesfehérvári lakos vezetett.

a baleset következtében utasát kocsis istván nyugdíjast, 64 éves székesfehérvári lakost súlyos, nem életveszélyes égési sérülésekkel szállította kórházba a mentő. a tehergépkocsi vezetője könnyű égési sérülést szenvedett.



bel

- 53 -

1983.06.24.

a veszélyes anyagot szállító jármű felborulását többen észlelték, s azonnal a vezetőfülkében lévők segítségére siettek. nem tudták azonban, hogy a tehergépkocsi sósavat szállít, így amikor a jármű felállításában segédkeztek, ők is könnyebben megsérültek. a mentők égési sérüléssel szállították kórházba borsos jános 43 éves árufuvarozót, borsos jánosné 41 éves előadót és ifj. borsos jános 18 éves tanulót, budapesti lakosokat. kalocsai józsef 33 éves fűtőt, tápiószentmártoni lakost, valamint záhorszky lászlóné 39 éves boltvezetőt, budapesti lakost.

a baleset helyszínén mintegy kétórás forgalmi torlódás volt. a gépjármű felállítását a tűzoltók végezték el, majd megtisztították a veszélyes anyaggal szennyezett uttestet.

a rendőrség a baleset okát szakértő bevonásával vizsgálja.

ri/mi/mz sn

18.15 240683 1388

.-.

sb0085 4 130 mtib2025

évadzáró társulati ülés a nemzeti színházban

1983. június 24. - a nemzeti színház társulata pénteken évadzáró társulati ülést tartott. mint malonyai dezső igazgató elmondta, az elmúlt évadban, a színház öt magyar darab - a tiszták, a titkos záradék, az olympia, az esti műsor, a szemfényvesztők - bemutatásával igyekezett teret adni a hazai drámairodalomnak. a jövőben több kortárs magyar szerző művét szeretnék megszólaltatni, ezért felkérték az írókat: alkossanak újabb színpadi műveket számukra. hubay miklós „különös nyár - éjszaka”, című darabját már tanulják a színház művészei, s ezt a következő évadban viszik a közönség elé a nemzeti és a várszínházi 8 premier egyikén.

a mműsorban helyet kapnak a külföldi, klasszikus és mai drámai művek is. a két színpadukon játszott 25 darab közül repertoáron marad a többi közt a nemzetiben az urhatnám polgár, és a romeó és julia, a várszínházban a volpone, a kísértetek és a csütörtöki hölgyek. a színház és a közönség kapcsolatát az igazgató jónak értékelte. előadásait csupán ez év elejétől 154 ezren tekintették meg, többen mint az előző év hasonló időszakában. az ifjusági



előadások rendszere azonban nem megfelelő, ezért a jövőben ezeket az iskolákkal együtt készítik elő - közölte az igazgató. a társulat idei eredményei közt említette le-havre-i és a varsói vendégszereplésüket is. /mti/

me/mi/gw sn

18.23 240683 1385

--

sb0086 4 160 mtib2026

érembiennálé

1983. június 24. - pénteken kornidesz mihály, az mszmp kb tudományos, közoktatási és kulturális osztályának vezetője megnyitotta sopronban, a lábas-házban a negyedik országos érembiennálét. a biennáléra minden eddiginél több művész nevezett: a zsüri csaknem 100 alkotó, több mint 300 érmét fogadta el, amelyeket a szeptember 18-ig nyitvatartó tárlaton mutatnak be. egyidejűleg külön kiállítás nyílt lugossy mária munkácsy-díjas éremművész alkotásaiból, aki két évvel ezelőtt a harmadik országos érembiennálé fődíját nyerte; s a hagyományoknak megfelelően a mostani biennálén önálló bemutatóval jelentkezik.

a mostani kiállításon kiss nagy andrás nyerte a fő díjat, a vele járó ferenczy béni emlékplakettal. sopron város tanácsának fődíját, a vele járó várospecséttel kótai józsef éremművész kapta. rajtuk kívül a biennálén szereplő művészek közül még heten kaptak különböző díjakat. /mti/

cser/ká/gw sn

18.24 240683 0942

--

sb0087 4 160 mtib2029

sobieski dunai emléktúra

1983. június 24. - a sobieski jános dunai emléktúra Lengyel és magyar résztvevői pénteken elbucsztak esztergomtól. ezen a napon koszoruzási ünnepséget rendeztek a lengyel király, sobieski jános emlékművénél. a dunai szigeten lévő, 1933-ban felállított emlékműnél zbigniew ohanowicz, a lengyel népköztársaság budapesti népfrontbizottság titkára mondott ünnepi beszédet. mint elhangzott: az idei rendezvény a szokásosnál ünnepélyesebb volt, mert kettős jubileumra emlékeztek a két szocialista ország sportbarátai. 25. alkalommal rendezték meg a turát és 300 évvel ezelőtt szabadította fel a dicső lengyel király 5000 lovas katonájával esztergomot a 130 évig tartó török uralom alól. az ünnepi beszédek után a lengyel és a magyar sportolók, a lengyel kultúra, a magyar természetbarát szövetség és esztergom képviselői megkoszorúzták az emlékművet. ezután kitüntetések, emlékérmeket adtak át a tura lengyel és magyar szervezőinek. lengyel és magyar népi együttesek bemutatójával folytatódott a program, majd a dunán rendezett sétahajózással bucsuztak a tura résztvevői esztergomtól. a 250 lengyel és az 1000 magyar evezős szombat reggel folytatja útját a dunán, a végcél budapest felé. /mti/

ráb/wné/ká/mz sn

18.48 240683 1313

--

sb0088 4 160 mtib2030 /felhasználható: 20 órától!/

tanévzáró, diplomakiosztás

1983. június 24. - több felsőoktatási intézményben tartottak pénteken tanévzáró és diplomakiosztó ünnepséget.

sopronban, az erdészeti és faipari egyetemen 44 erdőmérnök, 39 faipari mérnök és 32 faipari üzemmérnök vehette át a diplomát, az egyetemhez tartozó földmérési és földrendezői karról pedig 47 végzős hallgató. a kaposvári mezőgazdasági főiskolán 78 állattenyésztő üzemmérnök, köztük két etióp és egy angol diák kapta meg oklevelét. szegeden az élelmiszeripari főiskola tanévzáróján a nappali tagozaton végzett 96, a levelező tagozatról pedig 35 hallgató bucsuzott tanulmányainak sikeres befejezése után az intézménytől. az egri ho si minh tanárképző főiskolán a levelező tagozaton végzett általános iskolai tanárok kapták meg oklevelüket. az idén 151-en



1983.06.24.

fejezték be tanulmányaikat, közülük 109-en két szakon szereztek diplomát, 42-en pedig kiegészítő szakot végeztek.

a miskolci nehézipari műszaki egyetem végzős hallgatói pénteken a több mint negyedszázada kialakult hagyomány szerint vettek bucsut a várostól. a diákok a borsod megyei pártbizottság előtti téren gyűltek össze, ahol a végzősök képviselője mondott köszönetet a városnak, amelyben diákéveiket töltötték, majd timár vilmos, a városi pártbizottság titkára bucsuzott az egyetemről kikerült fiatal szakemberektől. ezt követően a diákok fáklyákkal és bányászlámpákkal a hősök terén lévő felszabadulási emlékműhöz vonultak. az emlékmű megkoszorúzása után a negyedéves hallgatók küldöttei ünnepélyesen átvették az egyetemi karok zászlóit a bucsuzóktól. /mti/

cser/káp/dén/kov/kör/ig st sn

18.49 240683 1614

..-

sb0089 4 180 mtib2031

időjárásjelentés

1983. június 24. - a meteorológiai intézet jelenti pénteken este: napos, meleg, nyári idő

előrejelzés az ország területére szombat estig:

napos idő várható, délutáni gomolyfelhőképződéssel, amelyből legfőljebb északnyugaton valószínű futó zápor, a nyugati, délnyugati szél megélénkül. melegszik az idő, a hőmérséklet csúcserőrtéke 25 és 30 fok között várható. /mti/

ig sn

18.50 240683 0469

..-

1983.06.24.

sb0090 4 160 mtib2032 /felhasználható: 21 órától!!!/

ünnepi hetek sopronban

1983. június 24. - pénteken megnyitották a soproni ünnepi heteket. markó józsef városi tanácselnök köszöntötte az esemény alkalmából sopronba érkezett hazai és külföldi vendégeket, s a város lakóit. ezután a hagyományoknak megfelelően a várostoronyban felhangzott a toronyzene.

a 24 napon át tartó ünnepi heteknek különösen a kulturális programja gazdag. egyebek között országos kamarakórus fesztivált rendeznek és a fertőrákosi barlangszínházban is felgördül a függöny. puccini: pillangókisasszony című operája kerül színre a szegedi nemzeti színház művészeinek előadásában. ugyanott más társulatok is fellépnek, többek között a győri és a debreceni színház művészei, a fülöp-szigeti néptáncgyűttes, s az állami népi együttes.

sopron hangversenytermei neves hazai és külföldi művészeket, zenekarokat fogadnak. a belvárosban kiállítások népművészeti vásárokat rendeznek. a soproni üzemek, szövetkezetek az ünnepi hetek során a liszt ferenc művelődési központban bemutatják legújabb termékeiket. a tereken, utcákon sétálókat gyakran szórakoztatják majd fuvós zenekarok. változatos az ünnepi hetek sportprogramja is. kiemelkedik a rádióirányítású hajómodellek háromnapos országos bajnoksága a fertő tavon. /mti/

cser/ká/gw sn

18.59 240683 1279

..-

sb0091 4 180 mtib2033 /közönségszolgálat/

julius 1-től ifjusági légidij-tétel

1983. június 24. - a malév közli, hogy az ifjusági turizmus elősegítését szolgáló és június elsejével bevezetni szándékozott szuperkedvezményes, helyfoglalás nélküli légidij-tételt néhány külföldi légügyi és repülőtéri hatóság kedvezőtlen reagálása miatt csak budapest és az alábbi városok közötti forgalomban alkalmazza július 1-től kezdődően: amszterdam, brüsszel, koppenhága, helsinki és isztambul. e kedvezményes utazási lehetőségre a malév mellett

An

igénybe vehetők még a klm, a sas és a finnair budapest és az említett öt város közötti járatai is. bővebb felvilágosítást a malév a 184-333-as telefonszámon, illetve személyes érdeklődés esetén jegyirodáiban és a repülőtéren ad. /mti/

um/ig sn

19.06 240683 0751

--

sb0092 4 150 mtib2035

tűz a sipos vendéglőben

1983. június 24. - péntek délután eddig még kiderítetlen okokból kigyulladt Óbudán a Lajos utcai Sipos Halászkert-vendéglő tetőszerkezete. a tűzoltóság néhány percen belül nagy erővel a helyszínre érkezett, s igen rövid idő alatt eloltotta a hatvan-hetven négyzetméter felületen égő tetőszerkezetet. a tűz időpontjában éppen esküvői ünnepséget tartottak a vendéglőben, a lángok azonban a konyhai rész fölött gyulladtak ki, ezért személyi sérülés nem történt. az anyagi kár viszont jelentős.

a tűzoltóság szakértői vizsgálják a tűz okát. /mti/

vir-ri/mz sn

19.42 240683 0605

--

sb0093 4 180 mtib2043

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. június 24. -

sb0001 hétfőn kerül forgalomba ...
 sb0002 megkezdte a munkát ...
 sb0003 ifjúsági kedvezmény ...
 sb0004 alkatrész - egymilliárd ...
 sb0005 tervek a fővárosi ... /1. rész/
 sb0006 tervek a fővárosi ... /2. rész/
 sb0007 felvételi vizsgák a sote-n

sb0008 talajjavítás vas megyében
 sb0009 prémium a minőségért
 sb0010 kapitális harcsák
 sb0011 erdei apríték házhoz szállítva
 sb0012 stájer épül Leninvárosban
 sb0013 pécsi muzsikások békéscsabán
 sb0014 debrecen nyári programja
 sb0015 vásárnap
 sb0016 könyvritkaságok ... /1. rész/
 sb0017 könyvritkaságok ... /2. rész/
 sb0018 munkaigényes növények
 sb0019 felújítják a kolostort
 sb0020 miniboltok a kapualjakban
 sb0021 az interparlamentáris unió ...
 sb0022 lottó nyerőszámok
 sb0023 tovább vizsgálják a kányási ...
 sb0024 gyászjelentés
 sb0025 az ipari minisztérium ...
 sb0026 kádár jános fogadta ...
 sb0027 meghalt farkas gézáné
 sb0028 elhunyt kovács lajos
 sb0029 halálos balesetek
 sb0030 elhunyt majoros lajosné
 sb0031 nivódijak - balett-táncosoknak
 sb0032 nyitrai ferencné hazaérkezett
 sb0033 kiváló szövetkezeti áruk
 sb0034 a reichsbund delegációja
 sb0035 kántor sándor kiállítása
 sb0036 elhunyt lovas ferenc
 sb0037 felújított villamospálya
 sb0038 gácsi mihály kiállítása
 sb0039 koszoruzási ünnepség
 sb0040 országos néptánc találkozó ...
 /folyt.köv./ mz
 21.00 240683 1376

K

--

sb0094 4 180 mtib2044

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 fogorvosokat avattak pécsett
 sb0042 nyári menetrend a balatonon
 sb0043 befejeződött a kitörés ...
 sb0044 aeroflot-járat argentinába
 sb0045 anyaggazdálkodási akadémia
 sb0046 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0047 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0048 magyar-török kapcsolatok /1. rész/
 sb0049 magyar-török kapcsolatok /2. rész/
 sb0050 véget ért a nemzetközi ...
 sb0051 a népszínház évadzáró társulati ülése
 sb0052 csirkés istván kitüntetése
 sb0053 népfront oklevél apátfalvának
 sb0054 magyar-angol gazdasági ...
 sb0055 üdvözlő tévirat
 sb0056 a rendőrség felhívása!!!
 sb0057 forgalmi változások
 sb0058 szabad kempinghelyek
 sb0059 nemzeti muzeum
 sb0060 gűl baba türbe
 sb0061 hazaérkezett moszkvából a ...
 sb0062 agrometeorológiai tájékoztató
 sb0063 ünnepi tanácsülés
 sb0064 az európai nagyvárosok hőmérséklete
 sb0065 lengyel ifjúsági küldöttség
 sb0066 a környező országok időjárása
 sb0067 aratják a kenyérnekvalót - ...
 sb0068 dobozüzemelt avattak ...
 sb0069 szabadtéri szoborkiállítás ...
 sb0070 nyomdászveteránok köszöntése
 sb0071 autó-sorszámok
 sb0072 vízmű három községnek
 sb0073 rippl-rónai művei szegeden
 sb0074 évadzáró társulati ülés ...
 sb0075 marjai józsef fogadta ...
 sb0076 országjáró diákok találkozója
 sb0077 a jemeni nemzeti demokratikus ...
 sb0078 befejeződött a nemzetközi ...
 sb0079 véget ért a pécsi kgst-...
 sb0080 katonazenekari fesztivál
 /folyt.köv./ mz
 21.00 240683 1422

--

sb0095 4 180 mtib2045

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /3. rész/

sb0081 véget ért a veszprémi tv-...
 sb0082 országos zeneiskolai ...
 sb0083 magyar-román szövetkezeti
 sb0084 sósavszállító tehergépkocsi
 sb0085 évadzáró társulati ülés ...
 sb0086 érembiennálé
 sb0087 sobieski dunai emléktúra
 sb0088 tanévzáró, diplomakiosztás
 sb0089 időjárásjelentés
 sb0090 ünnepi hetek sopronban
 sb0091 julius 1-től ifjúsági ...
 sb0092 tűz a sipos vendéglőben
 sb0093 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0094 tartalomjegyzék /2. rész/
 sb0095 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztette: oltványi ottó
 izsák erika
 sebestyén tibor
 - v é g e -

/mti/ ig/mz sn
 21.01 240683 0801

--

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

parlament

bkk.1. az országgyűlés nyári ülészakának második napja

t ag-di-km-na-sr-/tm-gg/-ár/a/hgy 1983. június 24.

pénteken a parlamentben folytatódott az országgyűlés nyári ülészakája. legfelső népképviselői testületünk fórumán megjelent losonczy pál, az elnöki tanács elnöke, lázár györgy, a minisztertanács elnöke; ott voltak a politikai bizottság más tagjai, a központi ellenőrző bizottság elnöke, a központi bizottság titkárai, az elnöki tanács és a kormány tagjai. megjelentek a budapesti diplomáciai testületek vezetői.

péter jánosnak, az országgyűlés alelnökének megnyitója után folytatódott a vita a minisztertanács elnökének csütörtöki beszámolója felett.

elsőként puja frigyés külügyminiszter emelkedett szólásra.

/folyt.köv./
10.10/a

- 1 -

4



parlament

bkk. 1. /az országgyűlés 1. folyt./kö

bevezetőjében rámutatott: a nemzetközi helyzet bonyolultabbá vált. nem szándékunk a nato vezető köreit azzal vádolni, hogy tudatosan új világháborút készítenek elő, de jelenlegi politikájuk növeli a háborus veszélyt, nem utolsósorban a nukleáris összecsapás veszélyét.

- a hetvenes évek első felében Európában több fontos nemzetközi problémát sikerült rendezni, csökkent a varsói szerződés és a nato közvetlen konfrontációjának veszélye, s széleskörű együttműködés bontakozott ki a különböző társadalmi rendszerű országok között. az Európában elért eredmények megszilárdítása kedvező lehetőségeket teremtett volna a regionális problémák rendezéséhez a világ más térségeiben is. érthető az európai népek - köztük mi is - aggodalma, mert kontinensünkön is mind több tény utal arra, hogy a béke és a biztonság, a nemzetközi együttműködés veszélybe került. belső és külső feladataink, a szocializmus és általában a béke ügye szempontjából meghatározó jelentőségű: sikerül-e megőrizni és továbbfejleszteni a már kibontakozott és a gyakorlatban jól bevált európai együttműködést.

a nato 1979. évi, úgynevezett kettős határozatának elfogadása óta a szocialista országok rendszeresen és nagy nyomattal mutattak rá arra a veszélyre, amelyet az 572 amerikai középtávolságú nukleáris rakéta jelent Európa és az egész világ békéjére.

a szovjetunió számos alkalommal kifejezte készségét az egyenlőség és az egyenlő biztonság elve alapján nyugvó megállapodás elérésére. a nukleáris töltetek egyenlő számára vonatkozó javaslata újból bizonyítja ezt. ugyanakkor szovjet részről hangsúlyozták: a szovjetunió, a varsói szerződés tagállamai nem engedhetik meg, hogy felboruljon a jelenlegi katonai erőegyensúly. a nyugati rakétatelepítések megfelelő válasz-intézkedésekre készítetik a szovjetuniót, a varsói szerződés országait.

/folyt. köv./
10.40-kö

- 2 -

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés 2. folyt./kö

a magyar népköztársaság mindent megtesz a fegyverkezési hajszá megfékezéséért és gyakorlati tevékenységével arra törekszik, hogy előmozdítsa a leszerelés, különösen a nukleáris leszerelés ügyét. azon munkálkodunk, hogy a magyar külpolitika sajátos lehetőségeivel hozzájáruljunk a varsói szerződés politikai tanácskozó testületének januári politikai nyilatkozatában összefoglalt javaslatok megvalósításához.

kormányunk helyesli és támogatja az észak-európai, a közép-európa és a balkáni atomfegyvermentes övezetek létrehozására irányuló javaslatokat. jóindulatúan tanulmányozzuk a más európa - és Európán kívüli - atommentes övezetekre irányuló kezdeményezéseket is. így üdvözljük Jurij Andropov elvtársnak, a Szovjetunió kommunista pártja központi bizottsága főtitkárának, a Szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökének nyilatkozatát arról, hogy a Balti-tenger térsége is legyen mentes a nukleáris fegyverektől. készek vagyunk együttműködni minden állammal, valamennyi békeszerető erővel a nukleáris katasztrófa megelőzése, a nemzetközi béke és biztonság megszilárdítása, a kölcsönös megértés és bizalom erősítése érdekében.

a magyar népköztársaság küldöttsége következetesen sikraszáll azért, hogy a madridi találkozó tartalmas, kiegyensúlyozott záródokumentummal fejeződjék be. mindent megteszünk, hogy elősegítsük e találkozó eredményes befejezését, hogy Európa a helsinki záróokmányban megjelölt úton és szellemben haladjon tovább. ezt az elvi álláspontunkat erősítette meg Kádár János elvtárs a hat európai semleges és el nem kötelezett ország vezetőinek felhívására adott válaszában.

azoknak az államoknak, amelyektől a találkozó befejezése függ, nagy a felelőssége. ha az emberi jogok védelmére üriügyn továbbra is ragaszkodnak tarthatatlan követeléseik elfogadásához, lehetetlenné teszik a találkozó eredményes befejezését és súlyosan veszélyeztetik a helsinki folyamat sorsát - hangsúlyozta a külügyminiszter.

puja frigyos az európai helyzet elemzése után arról szólt, hogy a nemzetközi feszültség növekedése tovább mélyítette a különböző tartós konfliktusokat, s újabb válság-gócok kialakulásához vezetett. szemléletesen példázta ezt Izrael agressziója Libanon ellen, s háborus készülődései Szíria megtámadására.

/folyt. köv./
10.45/kö

- 3 -

parlament

bkk.1./ az országgyűlés.....3. folyt./-a

- ismert álláspontunk, hogy a közel-keleti válság átfogó, igazságos és tartós rendezésének elengedhetetlen feltétele az izraeli csapatok teljes kivonása valamennyi megszállt arab területről, a palesztinai arab nép önrendelkezési és önálló államalapítási jogának elismerése. támogatjuk olyan nemzetközi konferencia összehívását, amelyen valamennyi érdekelt fél részt venne, köztük a palesztin felszabadítási szervezet is. megítélésünk szerint az arab államok fezi csucsértekezletén elfogadott terv és az ezzel összhangban álló szovjet rendezési javaslat reális kiutat mutat a válságból. az átfogó megoldást megkerülő, a palesztin nép érdekeit figyelmen kívül hagyó, különutas egyezségek csak újabb feszültségek forrásai.

az elmúlt másfél esztendőben elmérgeződtek a közép-amerikában és a karib-tenger térségében kialakult konfliktusok. az imperializmus és szövetségesei gyakorlatilag hadüzenet nélküli háborút folytatnak nicaragua ellen, s mindent megtesznek, hogy letörjék salvador népének a függetlenségért, a társadalmi haladásért folytatott harcát. külpolitikánk alapelveinek megfelelően kormányunk és népünk szolidaritása kuba, nicaragua, grenada és salvador népeinek igazságos harca mellett áll.

a dél-afrikai köztársaság, - fajüldöző rendszerének átmentése érdekében - a nyílt fegyveres agresszió útjára lépett, elsősorban angola és mozambik ellen. arra törekszik, hogy destabilizálja a frontországokat és megakadályozza namibia függetlenné válását. hazánk szolidáris a dél-afrikai agresszió által sújtott országokkal, s - úgy is, mint az ensz apartheid-bizottságának tagja - követeljük, hogy a pretóriai kormány hagyjon fel az angola és mozambik elleni nyílt fegyveres támadásokkal, és követeljük namibia függetlenségének haladéktalan biztosítását.

az 1983-as esztendő - folytatta a külügyminiszter - különösen jelentőssé válik a békéért, a biztonságért, a leszerelésért folyó világméretű küzdelemben. a nato-országok vezetőinek világosan látniuk kell, hogy az elkövetkező hónapokban hozandó döntéseik nagyban meghatározzák, milyen irányban fejlődik az európai és általában a világ helyzet.

/folyt.köv./
10.35/a

- 4 -

parlament

bkk.1./az országgyűlés.....4. folyt./-a

rajtuk mulik, hogy az újabb fegyverkezési hullám, s az azzal együtt járó konfrontáció irányzata kerekedik-e felül, vagy a szovjetunióval, a többi szocialista országgal való megegyezés irányvonala. mi meggyőződéssel állítjuk: még nem késő! a világhelyzet rendkívüli bonyolultsága ellenére az egyenlőség és az egyenlő biztonság elve alapján minden vitás kérdést rendezni lehet. meggyőződésünket erősíti, hogy világszerte fokozódik a népek mind határozottabb fellépése a fegyverkezési hajszá ellen. a széles tömegek mellett a tőkés országok józanul gondolkodó politikusai, befolyásos személyiségei és szervezetei is mind aktívabban bírálják a szélsőséges törekvéseket. az államok többsége - beleértve a nyugat-európai országokat is - érdekelt az enyhülés vívmányainak megőrzésében, a kölcsönösen előnyös, sokoldalú kapcsolatok továbbfejlesztésében. a jövőre nézve is biztató realitás, hogy az európai szocialista és fejlett tőkés államok hel-sínki szellemében kialakult kapcsolatai - a nukleáris fenyegetőzés, a szocialista országok elleni meg-megújuló hecckampányok és gazdasági szankciós kísérletek ellenére - nem károsodtak visszafordíthatatlanul.

a magyar népköztársaság külpolitikájáról szólva a külügyminiszter kifejtette: azt változatlanul a kiegyensúlyozott munka, a sokrétű aktivitás jellemzi. mint azt a központi bizottság áprilisi határozata ismételten megerősítette: „ a proletár internacionalizmus elve alapján tovább erősítjük barátságunkat és együttműködésünket a varsói szerződés és a kölcsönös gazdasági segítség tanácsának tagállamaival, a szocialista országokkal. „ a szocialista országok együttműködésének fejlesztését nemcsak társadalmi és gazdasági előrehaladásunk megbízható zálogának, hanem békénk és biztonságunk szilárd támaszának is tekintjük.

/folyt.köv./
10.45/a

- 5 -

bkk. 1./ az országgyűlés.....5. folyt./-a

szocialista építőmunkánkban és nemzetközi tevékenységünkben egyaránt meghatározó szerepet játszik a magyar és a szovjet nép testvéri barátsága, a magyar népköztársaság és a szovjetunió kapcsolatai sokrétűek, együttműködésünk kiterjed a politika, a gazdaság, az ideológia, a kulturális és a tudományos élet minden területére csakugy, mint nemzetközi tevékenységünkre, békénk, biztonságunk, szocialista építőmunkánk védelmére, rendszeresek pártunk és kormányunk vezetőinek, az egyes minisztériumok és más főhatóságok irányítóinak megbeszélései, véleménycseréje az előttünk álló feladatokról. ezt a jól bevált gyakorlatot demonstrálják kádár jános elvtárs találkozózi jurij andropov elvtárossal, az szkp kb főtitkárával.

pártunk és kormányunk nagy gondot fordít hazánk és a szomszédos szocialista országok kapcsolatainak fejlesztésére. itt különösen fontosnak tartjuk a nyílt és őszinte párbeszédet, az óhatatlanul felmerülő gondok és problémák közös leküzdését, a multnak a haladó hagyományok mellett sajnós visszahuzó maradványai is vannak, amelyeknek az eltávolítása szocializmust építő népeink közös érdeke.

fejlődnek a kapcsolataink a varsói szerződés és a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa többi országaival is. junius közepén todor zsvikov elvtársnak, a bolgár kommunista párt központi bizottsága főtitkárának, a bolgár államtanács elnökének vezetésével bolgár párt-és állami küldöttség tett látogatást hazánkban. kádár jános, losonczy pál, lázár györgy elvtárs és a bolgár vezetők tárgyalásai arról tanuskodtak, hogy a két szocialista ország kapcsolatai minden téren fejlődnek és mind intenzívebbé válnak.

a magyar népköztársaság és a lengyel népköztársaság kapcsolatai normálisan fejlődnek. pártunk, kormányunk, a magyar nép őszintén szolidáris a lengyel testvérpártunk, a lengyel kormányunk, a lengyel hazafiaknak a válság mielőbbi leküzdésére, a szocialista építőmunka meggyorsítására irányuló erőfeszítéseivel. örömmel üdvözljük lengyel barátainknak a szocialista vívmányok védelmében otthon és nemzetközi síkon elért eredményeit.

az utóbbi időben bizonyos élenkülés tapasztalható a kínai népköztársaság és több szocialista ország, köztük hazánk kapcsolataiban. a magunk részéről, a kölcsönös előnyök és érdekek szem előtt tartásával változatlanul készek vagyunk a kétoldalu államközi kapcsolatok fejlesztésére kínával. a normális államközi kapcsolatok helyreállítására és fejlesztésére törekszünk az albán népköztársasággal is.

/folyt. köv./
10.50/a

bkk. 1. /az országgyűlés 6. folyt./kö

- a fejlődő világ országai mind nagyobb szerepet játszanak hazánk külkapcsolataiban - hangoztatta puja frigyos. a magyar népköztársaság jelenleg 89 fejlődő országgal tart fenn diplomáciai kapcsolatot. jól fejlődnek politikai kapcsolataink, gyakoriak a magasszintű érintkezések, tárgyalások. politikai és gazdasági céljainkat eredményesen szolgálta losonczy pál elvtársnak, az elnöki tanács elnökének mult évi látogatása burmában, a fülöp-szigeteken és kuvaiban. az elmúlt időszakban a fejlődő országok több magasrangú vezetőjét, kiemelkedő politikusát üdvözölhattük hazánkban. legutóbb ez év májusában robert mugabe, a függetlenségét nemrég elnyert zimbabwe miniszterelnöke látogatott magyarországra. a fejlődő világ országaival folytatott együttműködésünk erősítése egyaránt szolgálja politikai célkitűzéseinket és gazdasági érdekeinket.

pártunk és kormányunk elvi álláspontjának megfelelően továbbra is azon munkálkodunk, hogy a békés egymás mellett élés elve alapján megőrizzük és bővítsük kétoldalu kapcsolatainkat a fejlett tőkés országokkal. ezen belül megkülönböztetett jelentőséget tulajdonítunk hazánk és a fejlett tőkés államok vezetői személyes találkozásainak és közvetlen tárgyalásainak. jól példázzák ezt kádár jános elvtársnak a német szövetségi köztársaságban folytatott tavalyi megbeszélései, lázár györgy elvtárs bécsi és ankarai tárgyalásai, francois mitterrand francia és mauno koivisto finn államfő magyarországi látogatása. eredményes tárgyalásokat folytattunk robert david muldoon új-zélandi és andreas papandreu görög kormányfővel budapesten. junius végén várjuk bülend ulusu török miniszterelnököt és készülünk pierre mauroy francia miniszterelnök magyarországi látogatására. bizonyos élenkülés tapasztalható a magyar-amerikai kapcsolatokban is.

a magyar népköztársaság aktív tevékenységet fejt ki a nemzetközi szervezetekben és a nemzetközi értekezleteken is, szem előtt tartva a nemzetközi feszültség enyhítése, a békés együttműködés iránti elkötelezettségünket és egyben hazánk érdekeinek következetes szolgálatát. csatlakozásunk a nemzetközi valutaalaphoz és a világbankhoz tovább erősítette hazánk helyzetét és tovább szilárdította kapcsolat-rendszerünket.

/folyt. köv./
11.10/kö

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés 7. folyt./kö

hazánk képviselői számos nemzetközi szervezetben töltenek be vezető tisztséget, s mind gyakrabban kerül sor nemzetközi rendezvényekre hazánkban. a magyar népköztársaság nemzetközi tekintélyét mutatja többek között, hogy az ENSZ közgyűlés 37. ülészsaka magyar elnököt választott, ugyanígy hazánk képviselője töltötte be az unctad tanács ülészsakának, illetve a gatt konferencia alelnöki tisztét. szakértőink számos munkacsoportot irányítanak.

szerénytelenség nélkül, gondjaink és feladataink ismeretében mondhatjuk, hogy a magyar népköztársaság népünk áldozatos, megfeszített munkájával, eddigi eredményeivel megbecsült helyet és tekintélyt vívott ki magának a nemzetek nagy családjában. ezt, mint szocialista építőmunkánk egyik jelentős vívmányát, a jövőben is erősíteni, fejleszteni kívánjuk. aktív külpolitikánk középpontjában továbbra is a nemzetközi béke és biztonság erősítése, politikai és gazdasági érdekeink, szövetségi elkötelezettségünk hatékony képviselése áll - mondotta befejezésül puja frigyos külügyminiszter.

/folyt. köv./
11.15

- 8 -

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés 8. folyt./kö

petri gábor /csongrád m. 6. vk./, a szegedi

orvostudományi egyetem rektora az egészségügy helyzetével, a gazdádágosság és a hatékonyság egészségügyi vonatkozásaival foglalkozott felszólalásában. egyebek között szólt arról, hogy a hatékonyabb egészségügyi szolgálatot segítette elő a néhány éve meghirdetett progresszív ellátás és az egészségügyi integráció programja. a jelentések nemrégiben biztató kezdeti eredményekről számoltak be, de a tartalmi eredmények felmérése elég nehéz. a tényleges sikernek az a feltétele, hogy ne csupán az ellátás különböző szintjei közötti kapcsolat javuljon, hanem az egyes szintek konkrét teljesítménye is növekedjék.

a magyar egészségügyi politika a világméretben elfogadott elvek szerint az ugynevezett alapellátási fejlesztést tekintti kiemelt feladatának, de még a körzetek számának szaporításával sem érhető el egykönnyen, hogy épp ezeken a pontokon lényegesen eredményesebb váljon az orvosi munka. a körzeti orvos teljesítménye akár a gyógyításban, akár az oly fontos megelőzésben és gondozásban nagyobb mértékben mulik a mellé adott szaksegítségen, mint magán az orvoson. a magára hagyott orvosnak sem a mai orvosképzés, sem a mai felszereltség többnyire nem nyújthatja a szükséges diagnosztikai biztonságot.

a körzeti szolgálatnak a kórház rendelőintézeti egységgel való közvetlen szervezeti összekapcsolása volna a célszerű megoldás - mondta a képviselő, majd felvetette: ha a kórházak rendelkeznének röntgen-készülékkel és alapszintű laboratóriummal felszerelt mentőautókkal, akkor ezekkel látogathatnák végig alkalmas időbeosztás szerint a távolabb eső körzeteket, hogy a helyszínen elvégezzék azokat a vizsgálatokat, amelyek miatt jelenleg a gyógyulást váróknak utazgatniuk kell. legalább egy-egy járásban érdemes volna próbaképpen kísérletet tenni ezzel a „motorizált”, körorvosi megoldással, s ha a tapasztalatok kedvezőek, s a módszert tovább lehetne terjeszteni, ez a körzeti ellátás határfokát jelentősen emelné.

/folyt. köv./
11.35/kö

- 9 -

bkk. 1. /az országgyűlés 9. folyt./kö

petri gábor részletesen szólt a magyar kórházügy gondjairól is. hangsúlyozta: bár a fejlődés itt is jelentős volt, nagy gondokat okoz, hogy a régebbi kórház- és egyetemi klinika-épületek egy részének állapota aggasztóan romlik. ilyen körülmények között elfogadhatatlan az egészségügyi építkezések gyakori elhuzódása és a költségek ebből eredő növekedése. meg kell keresni sürgősen azokat a módszereket - ha másképp nem a szabályozások változtatásával -, hogy a nagyvállalatok ne vonják ki magukat az egészségügyi építkezések kivitelezése alól.

ezt követően több konkrét javaslatot tett az épületek javítására, a kórházak zsúfoltságának enyhítésére. indítványozta, hogy az építkezésekre rendelkezésre álló összegeket rugalmasan csoportosítsák át, ha az építetők idejekorán bejelentik: a keretet nem tudják az adott időszakban felhasználni. ezeket a pénzeket olyanok kapják meg, akik kész tervvel és kivitelezői kapacitással rendelkeznek. az egészségügyi intézmények más gondjait is meg lehetne e forrásokból oldani, például a kisebb feladatokat, amelyek elvégzése enyhítene a zsúfoltságon, javítaná a higiénés körülményeket. javasolta, hogy a kormány az egészségügy sajátos helyzetére való tekintettel ebben az ágazatban tekintszen el a beruházás és a felújítás éles elhatárolásától.

az egészségügy szervezeti kérdéseiről szólva rámutatott: szakítva az idejétmúlt gyakorlattal nem elsősorban a létszám növelésével kell megoldani a feladatokat, hanem a napi munkát szükséges racionalisabbá tenni.

/folyt. köv./
11.40/kö

bkk.1./ az országgyűlés.....10. folyt./-a

barcs sándor/ budapest 1.vk./ az mti nyugalma-

zott vezérigazgatója, az interparlamentáris unió magyar csoportjának elnöke végigtekintett a szovjetunióra és a többi szocialista országra kényszerített fegyverkezési verseny több évtizedes történetén, majd felsorolta azokat a javaslatokat, amelyeket a szovjetunió, a varsói szerződés tagállamai tettek az enyhülésért, a leszerelésért, s amelyek tulnyomó többsége mindmáig válasz nélkül maradt. rávilágított arra, hogy az imperialista körök érvei mögött az erőfölényre törekvés szándéka rejlik, az egyesült államoknál alig fedezhető fel komoly tárgyalási hajlam, javaslatok eleve elfogadhatatlanok, mert az egyensulynak a szovjetunió kárára történő felbomlását célozzák.

a jelenlegi megromlott nemzetközi légkörben a magyar külpolitika fő feladata az, hogy a legkedvezőbb külső feltételeket biztosítsa a szocializmus építéséhez - hangsúlyozta barcs sándor. - törekvéseinkkel mi is igyekezzünk hozzájárulni a feszültség csökkentéséhez. az elmúlt évi ülészakán javaslatot terjesztettünk elő, amely indítványozta, hogy a nukleáris hatalmak ne telepítsenek nukleáris fegyvereket azoknak az államoknak a területére, ahol ilyen fegyverek még nincsenek.

az országgyűlés is tovább folytatta az elmúlt években nemzetközi kapcsolatainak kiépítését, illetve ápolását. több szocialista ország küldöttségét fogadtuk és hat baráti államban járt magyar delegáció. a tőkés országokból hét küldöttség jött el hazánkba, országgyűlésünk delegációi pedig 16 országban tettek látogatást.

az aktív magyar békepolitikát jelzi az is, hogy az interparlamentáris unió magyar csoportja vállalkozott az ipu v. európai biztonsági és együttműködési konferenciájának megrendezésére. az első ilyen ülést a finn fővárosban, két esztendővel a helsinki össz-európai tanácskozás előtt rendezte meg az ipu, majd bécs, belgrád és brüsszel után, a közelmúltban budapesten került sor a tanácskozásra. figyelembe véve a madridi találkozó egyhelyben topogását, az ipu-konferencia házigazdájának lenni nem kis felelősséget jelentett. a budapesti tanácskozás azonban - madridal szemben - azt bizonyította, hogy a nézetek különbözősége ellenére is el lehet érni kompromisszumos eredményt. a konferencia határozatait elküldtük madridba is - mondotta barcs sándor.

/folyt.köv./
11.35/a

parlament

bkk. 1./ az országgyűlés.....11. folyt./-a

javitások a mai bkk. 1.sz. hírünkre, puja
frigyes beszédére:

az 1. folyt. 1. bek. 1. sorában:

bevezetőjében rámutatott: országgyűlésünk ülésére
olyan időszakban került sor, amikor a nemzetközi helyzet...

1. folyt. 2. bkek. utolsó 2 sorában:

... jól bevált európai együttműködést.

2. folyt. 2. bek. 2. sorában:

... a közép-európai és a balkáni...

u. a. bek. 4. sorában:

... a más európai-és Európán kívüli -

a 6. folyt. 1. bek. 9. sorában:

.... és Kuvaitban. az elmúlt...

a 6. folyt. 2. bek. alulról 5. sorában:

-....és andreasz papandreu görög....

a 6. folyt. 3. bek. utolsóelötti sorában:

....erősítette hazánk helyzetét a nemzetközi gazdasági
életben, szélesítette és tovább szilárdította....

/folyt.köv./

11.50/a

- 12 -

parlament

bkk. 1./ az országgyűlés.....12. folyt./-a

ujvári sándor/ zala megye, 7.vk./, a zala megyei

tanács elnöke arról szólt, hogy a megyében a korábbi nagy-
arányú iparfejlesztés után az utóbbi években az ipari terme-
lés üteme lényegesen mérséklődött. ennek oka - a szűkülő bel-
és külpiaai értékesítési lehetőségek mellett - az is, hogy
a gyártmányszerkezet nem tudott megfelelően alkalmazkodni
a változó igényekhez. a megye iparszerkezetére döntően a
kis-és középüzemi méretek jellemzőek, s ez jó adottság -
nagyobb rugalmasságot tenne lehetővé -, de még nem használ-
ják ki kellően. a gyáregységek gazdasági önállóságának fej-
lesztése, érdekeltységük növelése további tartalékokat tár-
hatna fel és jobb feltételeket teremthetne továbbfejlődésük-
höz.

a kőolajbányászatban viszont a tervszerű
kutató és feltáró munka, továbbá az intenzív termelési eljá-
rások alkalmazásának eredményeként a termelés csökkenése meg-
állt - mondotta a továbbiakban. sőt, a múlt évi termelés meg-
haladta a tervezettet. ez a folyamat - amely az energiagazdál-
kodás szempontjából igen jelentős - várhatóan a tervidőszak
következő éveiben is fenntartható. a zalai textilruházati vállá-
latok ugyancsak növelték termelésüket, s megállták helyüket a
tőkés piacokon is. a megye mezőgazdasága az utóbbi években min-
den eddiginél jobb eredményt ért el. a termelés növekedésével
egyidőben a termelési szerkezet is jól igazodott a gazdaságos-
ság és a piac követelményeihez. gondot okoz azonban, hogy a
kedvezőtlen termelőhelyi adottságok miatt viszonylag magasak
a költségek, s hogy a gyümölcsstermesztésben értékesítési
nehézségek voltak az elmúlt esztendőkből. emiatt - engedély-
lyel ugyan - de megkezdődött a gyümölcsösök kivágása. félő
viszont, hogy jobb piaci viszonyok között ennek kárát látják
majd.

a balaton vízvédelmének elősegítésére külön progra-
mot fogadtak el, ennek végrehajtása tervszerűen és eredménye-
sen folyik - mondotta, majd arról szólt, hogy a tanácsok gazdál-
kodási önállóságának, hatáskörének további növelésével még ered-
ményesebb gazdaságszervező és fejlesztő munkára lenne lehetősé-
g. azt kérte: a jövőben az illetékes országos szervek - még
az előkészítő szakaszban, a döntések előtt - fordítsanak nagyobb
figyelmet a tanácsok véleményének, javaslatainak megismerésére.

/folyt.köv./
12.35/a

- 13 -

u

parlament

bkk.1./ az országgyűlés.....13.folyt./-a

ispánovits márton/bács-kiskun m. 11. vk./, a

magyar ellenállók, antifasiszták szövetségének főtitkára felszólalásában kifejtette: a miniszterelnöki beszámolóból és a külügyminiszteri felszólalásból egyaránt kiviláglott, hogy külpolitikánk egyértelműen elkötelezett a szocialista országok közössége, a béke megvédése mellett. keressük és támogatjuk azokat az erőket, amelyek hajlandók együttműködni a háborus veszély elhárítása érdekében. a magyar ellenállók, antifasiszták szövetségének nemzetközi kapcsolatai is erősödtek - mondotta, hozzátéve: megfigyelhető, hogy az utóbbi időben erősödött a második világháború antifasiszta harcosainak tevékenysége, határozott és közös fellépése a béke érdekében. olyan szervekkel és szervezetekkel is sikerült kapcsolatot teremteni, amelyekkel korábban nehezebben lehetett szót érteni. mindez egyszersmind a második világháborúban kialakult - fasizmus elleni - fegyverbarátság megújulását is jelenti. bizunk benne, hogy ezek az erők mind határozottabban fellepnek a béke megőrzése, a háború elhárítása érdekében és jó irányban befolyásolják a közvéleményt. a szövetség nemzetközi kapcsolataiban arra törekszik, hogy kormányunk békepolitikáját képviselje.

a továbbiakban a megye gazdasági eredményeiről szólva elmondta, hogy jelentős eredményeket ért el a szántóföldi növénytermesztés. bár a külpiaci és a belföldi igények nyomán csökkent a zöldségtermelő terület, egy, a szektorok közötti átrendeződés ment végbe. bevált az a gyakorlat, hogy a több kézi munkát igénylő zöldségtermelés a nagyüzemek által integrált háztáji gazdaságokban folyik. így egyenletesebben és jobb minőségű áruval lehet a lakosságot ellátni. tovább kell keresni azonban az utat, miként lehet jobbat, többet és olcsóbban termelni. ám vannak gondok, amelyek megoldásához kevés az akarat és a leleményesség. a megyében az élelmiszerfeldolgozó kapacitás messze elmarad a mezőgazdasági termelés mennyiségétől, s ez befolyásolja a termelés biztonságát és a végtermék árát is. a képviselő ezzel kapcsolatban szorgalmazta, hogy a kormány támogassa a mezőgazdasági termeléshez szorosan kapcsolódó feldolgozóipari kapacitás bővítését.

/folyt.köv./
12.45/a

- 14 -

parlament

bkk.1./ az országgyűlés.....14.folyt./-a

tóth géza/ szabolcs-szatmár m. 20.vk./, a

szakszervezetek szabolcs-szatmár megyei titkára a helyi tapasztalatokról, eredményekről számolt be. egyebek között elmondta, hogy a hatodik ötéves terv első két évében a megyében 13.8 milliárd forint értékű beruházás valósult meg, s úgy tűnik, ésszerűbb és szervezettebb tevékenységgel a tervidőszakra elirányzott új létesítmények felépülnek. a legtöbb beruházás az intenzív fejlesztést, az arányos terület-és településfejlesztést és az infrastruktúra javítását szolgálja. két év alatt a tervezettnél több, csaknem 9 ezer lakás épült, amely az öt évre tervezettnek 41.2 százaléka. az állami célcsoportos beruházásként épülő lakások számát csökkentették, és az így felszabaduló pénzt telkek előkészítésére és közművesítésre fordították. ezzel is szeretnék elérni, hogy a magánérs otthonok száma a tervezettnél nagyobb mértékben növekedjék.

a tanácsok a rendelkezésre álló, fejlesztésre szánt forrásokat tervszerűen, eredményesen használták fel. megépültek a tervezett óvodák, bölcsődék, az általános iskolai, középiskolai, szakmunkásképző iskolai tantermek és kollégiumok. az előirányozottnál gyorsabban halad a települések ellátása vezetékes ivóvízzel.

a mezőgazdaság is két jó esztendőt zárt. a termelés növekedése lehetővé tette a lakosság jó ellátását, és az export növelését is. a téli alma-, burgonya-, dohány-, zöldség-termelés - az értékesítési és a jövedelmezőségi gondok miatt - azonban egyre nehezebb helyzetbe kerül. veszélyben van a termelési biztonság és a termelési kedv, pedig az eredmények jól alakulnak, ám a felvásárlás gondjai, időnkénti késedelmessége, a vagonhiány okoz jelentős árbevételi kiesést, minőségi romlást és veszteségeket. a megtermelt áruk teljes mennyiségére évek óta nem kötnek szerződést, így csökken a dohány-, a burgonya-, a zöldség vetésterülete, amely nem kedvező sem az ország, sem a megye lakossága számára.

/folyt.köv./
12.55/y a

- 15 -

parlament

bkk.1./ az országgyűlés.....15.folyt./-a

a továbbiakban szövegét, hogy vontatottan történik a vállalati törvény végrehajtása. a megyében, ahol az ipari vállalatok többsége gyáregység, alig-alig érzik az önállóságot, és az ezzel együtt járó felelősséget. közismert, hogy szabotázsmárban munkaerőfelesleg van. megfelelő körülményekkel, kevés pénzzel több olyan termelő berendezést, gyárat lehetne a megyébe telepíteni, amely máshol létszámhiány miatt állni kényszerül.

pethő istván/ veszprém m. 5.vk./, a mezőgép

8-as számú gyáregységének gépműhely-vezetője felszólalásában választókerülete, a 19 bakonyi települést magában foglaló tájörzet eredményeiről beszélt. elmondta: annak elnére, hogy a bakonyi vidék nem a legideálisabb mezőgazdasági terület, a 20 ezer hektáron gazdálkodó három mezőgazdasági termelőszövetkezet már évek óta a jó gazdaságok közé tartozik. kedvező változások figyelhetők meg az ipari üzemeknél is, amelyekre nemcsak a mennyiségi növekedés, hanem a hatékonysági mutatók állandó javulása is jellemző.

a jó gazdasági eredmények egyik örömdetes velejárója, hogy nőtt a községek népességmegtartó képessége. nagy az építési kedv és a minimálisra csökkent a városba áramlás üteme. mindez újabb feladatokat jelent. a tanácsok nagy erőfeszítéseket tesznek a telekellátás és közművesítés érdekében, ám ez gyakran meghaladja anyagi erejüket. a községek lakosságeltartó képességének másik fontos eleme a kereskedelmi ellátás és a vendéglátás színvonala. miután az utazási költségek emelkedése itt is új helyzetet teremtett, a kistélepüléseken tovább kell javítani az iparcikk-ellátást, de ennek a problémának a megoldása sem a jószándékon múlik, hanem sokkal inkább a készletgazdálkodás pénzügyi korlátain.

végül a képviselő felhívta a figyelmet a bányászattal kapcsolatos - többek között a fenyőfői nagyberuházással összefüggő - vizsgálati problémák mielőbbi megoldásának szükségességére.

/folyt.köv./
13.00/a

- 16 -

parlament

bkk.1./ az országgyűlés.....16.folyt./-a

kovács ferenc/bp.15.vk./, a geofizikai kutató

intézet osztályvezetője felszólalásában hangsúlyozta: az anyag- és energiatakarékosság terén további jelentős eredmények várhatók a jobb hatásfokú, gazdaságosabb gépek és termelő berendezések alkalmazásától, új, fejlett technológiai és szervezési eljárások bevezetésétől, a kevésbé anyag- és energiaigényes termékszerkezet kialakításától, a tudományos kutatások eredményeinek gyorsabb adaptálásától.

a főváros vi.ötéves tervében szereplő fő célokkal kapcsolatban hangoztatta a képviselő: a felújítások és rekonstrukciók elvégzése az új beruházásokkal egyenrangú feladattá vált. az elmúlt két és fél esztendőben 20 ezer lakást újítottak fel és 21 400-at korszerűsítettek budapesten. bár elkezdődött a tanácsai ingatlankezelő vállalatok átszervezése - szakosított egységek, komplex brigádok alakultak - van még javítanivaló munkájukban, főleg ami a pontosságot, a gyorsaságot és a takarékos gazdálkodást illeti. megkezdődtek a vii.kerületi rehabilitációs tömb kivitelezési munkái. a rehabilitáció révén korszerűbbé válik a városrész, az ott élő emberek életkörülményei tartósan javulnak. a lakásépítés és fenntartás, elosztás és gazdálkodás fejlesztésének társadalmi vitája is igazolta, hogy a fővárosban különösen a belső városrészek felújításával kapcsolatos gondokat és feladatokat a lakosság érdekeltté tételével, anyagi erejének bevonásával lehet, és célszerű megoldani - huzta alá a felszólaló. a további lakótömbök rehabilitációja során lehetőség nyílik a magánérs lakásépítés lehetőségeinek bővítésére is. a vi.kerületben például a tervek szerint a rehabilitáció egy részét lakossági és vállalati pénzek bevonásával valósítják meg.

/folyt.köv./

13.05/a

- 17 -

parlament

bkk.1./ az országgyűlés.....17.folyt./-a

több képviselő nem kért szót, így Lázár György emelkedett szólásra.

a vitában elhangzottakat összegezve a kormány elnöke nyugtázta: a felszólalók mindegyike egyetértett azzal, hogy a kormány az 1980-ban megerősített program alapján, a beszámolóban elhangzottak szerint folytassa munkáját. ezt a bizalom megerősítésének ítélem és a kormány nevében megköszönöm - mondotta. a felszólalások sokszíniően átfogták társadalmi életünk ugyszólván minden területét. valódi kérdésekkel foglalkoztak, kritikus, de reális és kiegyensúlyozott hangon, olykor töprengve, de minden esetben a megoldást keresve szóltak gondjainkról.

- a felszólalásokból kitűnt, hogy a képviselők tudatában vannak annak, hogy az egyensúly helyreállításához vezető utszakasz nehezen még nem jutottunk túl, de elindult egy nagyon fontos folyamat. megerősödött annak felismerése - ami mindinkább tettekben is kifejezésre jut -, hogy fejlődésünk mai szakaszában másként kell megközelítenünk a valódságot, másként kell dolgoznunk, mint korábban, amikor a szocializmus alapjainak a lerakása volt a feladat.

a jelenlegi nehéz helyzetben mutatkozik meg igazán annak jelentősége, hogy a párt - az intenzív fejlődési szakaszra való felkészülésként - 1968-ban új irányítási rendszer bevezetését határozta el. enélkül sokkal nehezebben alkalmazkodnánk az új viszonyokhoz.

a kifejtett vélemények nem mindenben fedték egymást, egyes jelenségek okairól, a lehetséges megoldásokról szólva egymástól eltérő nézetek is hangot kaptak. ez így természetes. de - és ez a fontos - az alapvető kérdésekben teljes volt a nézetazonosság.

/folyt.köv./

14.35/a

- 18 -

parlament

bkk.1./ az országgyűlés.....18.folyt./-a

a kormány elnöke felidézte: a vita valamennyi résztvevője helyeselte, hogy mind a belpolitikában, mind a nemzetközi politikában azt az utat járjuk, amit a xii. kongresszus kijelölt. teljes egyetértés volt abban is, hogy a kormányzati munkában is a központi bizottság áprilisi határozatát tekintjük irányadónak. minden felszólaló egyetértett azzal, hogy népünk, munkásosztályunk, szövetkezeti parasztságunk, értelmiségünk többre képes, az anyagi bázis nagyobb teljesítményre nyújt lehetőséget, mint amit ténylegesen felmutatunk. egyben sürgette, hogy éljünk jobban ezekkel a lehetőségekkel, mert ez, elengedhetetlen feltétele a vi. ötéves tervben magunk elé tűzött célok elérésének.

a vita is aláhuzta a szocialista demokrácia ki- teljesítésének fontosságát, mert ezzel további alkotó erőt szabadítunk fel. ugyanakkor nagyobb, tudatosabb felelősségvállalást, a felelősség következetes számonkérését, fegyelmezettebb munkát sürgetett. valamennyi felszólaló megerősítette, hogy az állam irányító szerepének fontossága elvitathatatlan, de azt is hozzátette, hogy a kormányzati irányítás további fejlesztésre szorul. helyeselték azt a törekvést is, hogy az államigazgatásban növeljük a tanácsok, a gazdaságban a vállalatok önállóságát.

a miniszterelnök a vitában elhangzott kérdéscsoportok közül néhányra külön is kitért. az államigazgatási gyakorlat fontosságait szóvá tevő észrevételekkel kapcsolatban a többi között hangsúlyozta:

- egyetérttek a bíráló megjegyzésekkel. tervünk az, hogy tovább haladunk az államigazgatás korszerűsítésének útján, tovább növeljük a tanácsok mozgásterét, ami lehetővé teszi, hogy az állampolgárokat a jelenleginél is nagyobb mértékben tehermentesítsük az ügyintézés bürokratikus vonásaitól, az ezzel járó bosszúságoktól.

/folyt.köv./
15.00/a

- 19 -

parlament

bkk.1./ az országgyűlés.....19. folyt./-a

utalt Lázár György arra, hogy több felszólaló példával illusztrálta: mennyire fontos napjainkban a vezetés javítása, az irányítási eszközök fejlesztése. Ezekkel a véleményekkel egyetértek - mondotta és hozzáfűzte: az ezirányú előkészítő munkálatok közel jutottak ahhoz a fázishoz, amikor a döntés meghozható, s a végrehajtás menetére is kialakulóban van az elképzelés. Így előreláthatólag 1984-85-ben az irányítási rendszerünket továbbfejlesztő valamennyi lépést megtehetjük.

- nagy jelentősége van annak, hogy a vezetés javítása terén is előbbre jussunk - folytatta. Enélkül elképzelhetetlen a feladatok megoldása, irányítási rendszerünk továbbfejlesztése vagy az ennek megvalósítása során elérhető eredmények realizálása. A kongresszuson és azóta sok más fórumon is megfogalmazódott, hogy a fejlődés mostani szakaszában rendkívül nagy az emberi tényező szerepe. Fokozottan érvényes ez a vezetőkre. Ezt tudva és ismerve - ha csak szerényen is - de tettünk lépéseket. Utalok azokra a határozatainkra, amelyekkel új típusú felügyelő bizottságok létrehozását szorgalmaztuk - sajnálatos, hogy kicsit lassan halad ennek átültetése a gyakorlatba, vagy az igazgatótanácsok megerősítését, illetve feladat- és hatáskörének megújítását sürgettük.

erősíteni kívánjuk azt a gyakorlatot, amely a demokratikus fórumok - egyszerűen szólva: a munkások - számára lehetőséget biztosít arra, hogy saját vezetőik munkájának minőségébe beleszóljanak. Törvényes lehetőséget teremtünk arra is, hogy a vállalati vezetőket is pályázat útján állítsák munkába, meghatározott időre alkalmazták. De ezzel egyelőre - talán érthető okokból - az indokoltnál kisebb mértékben élnek.

/folyt.köv./
15.05/a



parlament

bkk.1./ az országgyűlés.....20. folyt./-a

a minisztertanács elnöke nagy jelentőséget tulajdonított annak a feladatnak - amiről a vitában is szó esett -, hogy a nagyvállalatokon belül kapjanak nagyobb mozgásteret a gyáregységek. A gazdálkodás minőségére, eredményességére ugyanis nagy hatással lehet, ha az ediginél jobban hasznosítják a rendelkezésükre álló szellemi és anyagi erőket.

sokan szóltak az anyagi érdekeltségről, a bérezés kérdéseiről, a bérrányokról, a differenciálás lehetőségéről. A tisztesség azt kívánja, hogy megismételjem: most nem vagyunk abban a helyzetben, hogy nagy rétegekre kiterjedő, általános bérrpolitikai intézkedést helyezünk kilátásba. Erre nincs lehetőségünk. Arra viszont van, hogy ilyen körülmények között is javítsuk bérezési rendszerünket, gyakorlatunkat, nagyobb mértékben éljünk a differenciálás eszközével. Az év végéig módosítjuk, korszerűsítjük a bértarifarendszert. tesszük ezt azért, hogy még több teret adjunk az egyéni teljesítmények különbségeinek anyagi kifejezésére. Nem lehet azonban olyan bér- vagy tarifarendszert kidolgozni, amely felmenti a vezetőt az alól, hogy megmondja: ki dolgozik jól, ki rosszul, ki kapjon ezért több fizetést, s ki kevesebbet. Ilyen bérrendszer kidolgozását tehát nem ígérhetem, olyanét viszont igen, amely a mainál is nagyobb lehetőséget fog adni a megfelelő vezetői magatartás érvényesítésére - mondotta.

a gazdasági munkaközösségek kapcsán Lázár György megjegyezte: a kormány nem kötelezővé, hanem lehetővé tette a fővállalaton belüli gazdasági munkaközösségek alakítását. Azt tartjuk helyesnek, hogy csak ott és csak akkor alakítsanak ki ilyet, ahol azt a társadalom és az adott kollektiva igénye indokolja. A kormány kifejezetten kéri, hogy az érdekvédelmi szervek lépjenek fel minden esetben, ha netán olyan magatartást tapasztalnak, amely törvényeinkkel és a kormány szándékaival ellenkezik.

a lakásproblémákkal és az építőanyagellátási gondokkal kapcsolatos képviselői észrevételekre válaszolva a miniszterelnök ezeket mondta:

/folyt.köv./
15.35/a



bkk.1./ az országgyűlés.....21.folyt./-a

nem ígérhetjük a lakásgondok rövid távu megoldását, azt viszont igen, hogy nagy következetességgel törekszünk a központi bizottság itt többször idézett határozatának végrehajtására, amely lehetővé teszi ezeknek a társadalmi gondoknak az enyhítését.

az építőanyag-hiány csökkenéséről szólva most hiába ismertetném a statisztikát, amely szerint az elmúlt öt hónapban a legfontosabb építőanyagok termelése öt, nyolc, tíz százalékkal emelkedett. ez - azok számára nem vigasz, akik építőanyagot akadnak vásárolni, de nem jutnak hozzá. azt viszont elmondhatom, hogy az állami tervbizottság áprilisban foglalkozott a témával. bérpreferenciát, többletbért biztosított arra, hogy ahol kihasználható építőanyagtermelő kapacitások vannak, ott ezeket ténylegesen nagyobb mértékben használják ki. intézkedtünk, hogy a határmenti forgalomban és más módon is bővítsék a választékot, és külkereskedelmünk az alapvető építőanyagokból is többet szerezzen be. remélhető, hogy ezek a döntések a második félévben már éreztetik kedvező hatásukat. az eddigi intézkedéseken túl is folyamatosan figyelemmel kísérjük a helyzet alakulását, és amennyiben szükséges, még további lépéseket teszünk arra, hogy ezt a valóban fontos, általános társadalmi törekvéseinkkel is egyező, igényt kielégítsük, és az építőanyag-ellátást kiegyensúlyozottá tegyük.

Lázár György végül - megköszönve a vitában elhangzott észrevételeket, javaslatokat - ígéretet tett rá, hogy a kormány azokat - az eddigi gyakorlatnak megfelelően - további munkájában felhasználja. kérte, hogy az országgyűlés a beszámolót és a vitában elhangzottakra adott választ fogadja el.

határozathozatal következett: az országgyűlés a minisztertanács elnökének a kormány munkájáról adott beszámolóját, az abban ismertetett elképzeléseket, valamint a felszólalásra adott választ jóváhagyólag tudomásul vette.
/folyt.köv./
15.50/a

- 22 -

bkk.1./ az országgyűlés.....22.folyt./kö

az elfogadott napirendnek megfelelően ezt követően a magyar népköztársaság 1982. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot terjesztette elő hetényi István pénzügyminiszter.

előljáróban megköszönte azokat a hozzászólásokat, amelyek a kormány egész munkáját széleskörűen érintették, de amelyekből az állami, pénzügyi munkára vonatkozó közvetlen tanulságok is levonhatók.

- hogyan hajtottuk végre a tavalyi költségvetést? a legfőbb adatokat tekintve: a bevételek 485,8 milliárd forintot tettek ki, a kiadások 498 milliárd forintot, a hiány tehát 12,2 milliárd forint volt, és ez valamivel kisebb az előirányozottnál. a javulás azt mutatja, hogy a népgazdaság számos területén végzett munkánk eredménye itt is értékelhető. ebben szerepe van a kormányzati irányításnak, a költségvetési intézményekben dolgozó sok százezer pedagógusnak, egészségügyi dolgozónak, közigazdásznak és más dolgozónak, de azt nem téveszthetjük szem elől, hogy a legalapvetőbb szerepe ebben annak van, hogy az anyagi termelésben dolgozók mennyi jövedelmet hoztak létre, mert ez az alapja a költségvetési gazdálkodásnak.

- figyelemre méltónak tartom, hogy a költségvetés bevételei és kiadásai az elmúlt évben egyaránt kerekén 3-3 százalékkal emelkedtek. nem érték el a tervezett szintet, ami azt mutatja, hogy sikerült egészében megtakarításokat elérni, s a kiadások növekedési üteme elmarad a nemzeti jövedelem belső felhasználásának növekedési ütemétől is. ez azt jelzi, hogy valamelyest csökkent a költségvetés újraelosztó szerepe, és a csökkenésen belül nem a szociális, kulturális kiadások maradtak el, hanem a felhalmozás terén és a támogatásokban sikerült megtakarítást elérni, s ez önmagában is kedvező. a költségvetés bevételeinek 81 százaléka származik a vállalatoktól, szervezetektől, tehát az anyagi termelésből. az innen származó jövedelem több mint öt százalékkal volt magasabb az előző évinél, és ez megfelel a tervezettnek. ebből a többletből kivette részét az ipar, és meg kell jegyezni, hogy a mezőgazdaság népgazdasági részarányánál nagyobb mértékben járult hozzá a többlet bevételekhez.

/folyt.köv./
16.00/a

- 23 -

bkk.1./ az országgyűlés.....23. folyt./kö

- a vállalatok és szervezetek nyeresége összesen 192 milliárd forintot ért el; ez körülbelül másfél százalékkal kisebb, mint 1981-ben. ez egyfelől a feltételek nehezítését mutatja, másfelől azt, hogy nem minden vállalat tudta a hatékonyság növelésével e nehéz feltételeket ellensúlyozni, számos vállalatnak csökkent a nyeresége.

ebből a nyereségből a vállalatok valamivel nagyobb részt fizettek be tavaly a költségvetésnek, mint korábban. a nehéz feltételek mellett szigorítanunk - csökkenünk - kellett a nyereségadóból adható kedvezmények körét, másrészt a vállalatok nagy gondot fordítottak a bérek emelésére, vállalva az ezzel járó többlet-befizetés kötelezettségét is.

a vállalatok és a költségvetés kapcsolatát tekintve kedvezőnek kell tartanunk azt a tényt, hogy 6 milliárd forintot sikerült megtakarítanunk az előirányzott támogatásokból. ennek sok oka van, köztük a központi intézkedések. próbáltuk az exportáló vállalatok helyzetét kedvezőbbé tenni az árfolyampolitikával, valamint sikerült a fogyasztói ártámogatásokban is megtakarítást elérni.

- a vállalatok nem tudtak egyformán helytállni ebben a helyzetben. vannak nagyon jól működők: a vállalatoknak körülbelül 15 százaléka igazán kiemelkedő eredményt, nyereséget hozott létre. ezek között vannak jelentős exportot lebonyolító, nagyvállalatok is. ilyen például az ikarus, vagy a herendi porcelángyár. ugyanakkor több veszteséges vállalat van, körülbelül kétszer annyi, mint egy évvel ezelőtt. az összes veszteség is 75 százalékkal nagyobb, mint 1981-ben. a mezőgazdaságban viszont 1982-ben csökkent a veszteséges üzemek, szervezetek száma.

a vállalatok egy része úgy tudott 1982-ben megfelelni sokirányú kötelezettségeinek, hogy átmeneti hiányai fedezésére korábbi tartalékalapjához nyúlt. ez teljesen szabályszerű. a gond azonban az, hogy több vállalatnál nem átmeneti hiányról van szó, hanem arról, hogy a követelményeknek nem tudtak gazdálkodásukkal megfelelni. a követelmények nem csökkennek. az idej, a jövő évi követelmények nagyobbak, s félő, hogy egyik-másik vállalat tartósan nehéz helyzetbe kerül. az, hogy egy vállalat alapvetően, önmagában nem jelenti azt, hogy alacsony hatékonyságú. de nagyon jól meg kell nézni, hogy vajon egy ilyen alapvetően valóban csak átmeneti zavar, amelyet jó gazdálkodással gyorsan meg lehet szüntetni, vagy pedig annak a következménye, hogy tartósan nem felel meg a követelményeknek. úgy vélem, a vállalatoknak ezen el kell gondolkodniuk.

/folyt.köv./
16.05/a

bkk.1./ az országgyűlés.....24. folyt./kö

rámutatott: kedvezőtlen változás esetén sokszor hajlamosak vagyunk átmenetinek tekinteni tartós tényezőket. előre kell tekinteni olyan esetekben is, amikor nincs közvetlen baj, de azt tapasztaljuk, hogy hosszabb idő óta egy vállalat sokkal alacsonyabb nyereséget produkál a lekötött eszközökhöz, más befektetésekhez viszonyítva, mint amit az ipar vagy a mezőgazdaság átlagosan elér. ez az erőforrások rossz kihasználását tükrözi, miközben más, jól gazdálkodó vállalatoknak esetenként nem tudunk olyan lehetőséget nyújtani, amellyel azok jobban tudnának élni.

- felmerült ezen az ülészeneken is a kisvállalkozások kérdése. a kisvállalkozások jövedelmükből az állami költségvetés bevételeit is gyarapítják, így tehát ez is fontos szempont munkájuk értékelésekor. ugyanakkor nem kerülheti el a figyelmünket az a vélemény, hogy egyes vállalati gazdasági munkaközösségek vállalkozói jellege, vagy bizonyos vállalatoknál a kialakult jövedelemarányok kifogásolhatók. megkezdjük az összes ilyen kisvállalkozás adóellenőrzését. ezt következetesen végrehajtjuk, s ha ennek nyomán, vagy más tapasztalatok alapján úgy látjuk, hogy - akár ösztönző, akár indokolt korlátozó jellegű - nem zárkozhatunk el a módosítások előtt sem.

- az állami költségvetés kiadásainak körülbelül 30 százalékát a költségvetési szervek, intézmények kiadásai teszik ki. e kiadások összege tavaly 163 milliárd forint volt, az előirányozottnál valamivel magasabb. ez a többlet nem gondatlanság, hanyagság, vagy pazarlás jele. az intézmények egyre nagyobb része gondosabb, takarékosabb gazdálkodást folytat, mint korábban. sikerült évközi megtakarításokat elérni, amelyek közül azokat a pénzeket, amelyek központi intézkedésre jöttek létre, a költségvetés javára elvontuk. azokat a többleteket, amelyeket az intézmények saját maguk, jobb gazdálkodással takarítottak meg, alapvető funkciójuk jobb ellátására fordíthatták.

/folyt.köv./
16.10kö

bkk.1./ az országgyűlés.....25.folyt./kö

- az intézmények kiadásainak növeléséhez hozzájárulhatott az, hogy nagyobb figyelmet fordítottak bevételeik növelésére, szélesítették szolgáltatásaikat. így végül is sikerült elérni, hogy az intézmények fenntartásához adott központi támogatás 2,6 milliárd forinttal kevesebb volt az előirányzottnál.

eredmények tekinthetjük, hogy egészségügyi és szociális célokra 8,7 százalékkal fordítottunk többet, mint 1981-ben, s ez valamivel magasabb, mint amit terveztünk. kulturális, oktatási, sportcélokra 7,9 százalékkal költöttünk többet, mint az előző évben. ez is valamivel magasabb a tervezettnél, és ezen belül minden ágazatnál van növekedés: az oktatásban, a kulturában, a sportnál, a tudományál minden területen, ha különböző mértékben is.

- ebben az ötéves tervben az életkörülmények javítására három társadalmi-gazdasági programot helyeztünk munkánk középpontjába: az egészségügyi ellátást, az általános iskolák fejlesztését, s a lakásépítést. ezeknek a végrehajtásában oroszlánrészük van a tanácsoknak. az általános iskolák fejlesztésére a tanácsok 1982-ben a tervezettnél 200 millióval többet fordítottak, összesen 3,8 milliárd forint beruházást valósítottak meg, e program megfelelően folyik. tervben felüli fejlesztés is történt, például a fővárosban, borsod, szabolcs és pest megyében.

- lakásépítésre a tanácsok 11,7 milliárd forintot fordítottak - ez megegyezik az előirányzottal -, s célcsoportos és egyéb állami lakásként 19 ezer lakást építettek fel.

az egészségügyi feladatok közül kórházfejlesztésre fordítjuk a legtöbbet. erre 1,7 milliárd forint jutott. sajnos, ez kevesebb, mint a terv: több százmillió forinttal. nem pénzhiány itt az elmaradás oka, hanem a kivitelezésben még mindig tapasztalható nehézségek.

/folyt.köv./

16.15/a

- 26 -

bkk.1./ az országgyűlés.....26.folyt./kö

több képviselő említette a rekonstrukció, a felújítási munka fontosságát. ez nagy lendületet kapott tavaly. harminc százalékkal többet fordítottak felújításra a tanácsok, mint korábban, s nem csupán a központi rendelkezésükre álló forrásokból gazdálkodtak, hanem saját bevételeik, tervben felüli bevételeik terhére növelték az előirányzatokat.

a költségvetési munkával kapcsolatos tennivalókról szólva hetényi istván elmondotta: - kötelességünk, hogy megszüntessük az ésszerűtlen kiadásokat, a nyilvánvaló pazarlást, a szűkebb érdekek a közérdek elé helyezését, a presztizs-költségeket, és lankadatlanul keressük a társadalmilag hatékonyabb módszereket az állam kötelezettségeinek jobb teljesítéséhez. ebben minden költségvetési intézménynek, szervnek van feladata és ezt tartjuk szem előtt akkor, amikor az intézményi gazdálkodásban az érdekeltséget a korábbinál jobban előtérbe helyezzük. e célhoz igazodva szervezeti lépéseket is teszünk.

érdeklünk, hogy a gazdasági ágazatban a jövőben a hatósági munka jobban elkülönüljön a gazdasági szolgáltatástól, s a hatósági munka anyagi feltételeit központiilag biztosítsuk. a szolgáltatásokban viszont egyre inkább a racionális gazdálkodást erősítjük. a szolgáltatásokat - a gazdasági ágazat, s nem az oktatás, vagy az egészségügy esetében - fizessék meg jobban az igénybevevők - hangsúlyozta. az igazgatásban pedig olyan változás indokolt, amelynek nyomán a megyei tanácsok területük gazdasági, társadalmi stratégiájára koncentrálnak; a helyi tanácsok pedig tovább erősödnek és fokozhatják együttműködésüket a lakossággal.

- 1982-ben erősödött a tanácsok szervező tevékenysége, javult kapcsolatuk a lakossággal. ennek jele, hogy minden korábbinál magasabb összeget tett ki a társadalmi munka értéke: elérte a 8 és félmilliárd forintot. ebben kiemelkedő szerepe van a hazafias népfront szervező munkájának - emelte ki, majd rámutatott: a tanácsok egyre inkább szélesítik a különböző szomszéd települések, városok, községek együttműködésében rejlő lehetőségeket. kedvezőbb feltételeket teremtenek ezzel a több települést kiszolgáló intézmények létrehozására, s így a lakosság jobb ellátására.

/folyt.köv./

16.20/a

- 27 -

parlament

bkk.1./ az országgyűlés.....27.folyt./kö

gazdálkodásunkban a fizetőképesség folyamatos bemutatása, a külső és belső egyensúly együttes megőrzése továbbra is elsőrendű feladat. ezt a célt szolgálja többek között a költségvetés hiányának további mérséklése. ismeretes, hogy a költségvetés idei hiánya legfeljebb tízmilliárd forint lehet. ahhoz, hogy ezt elérjük, sőt - a tovább nehezedő feltételeket is számba véve - állami érdekünknek megfelelően még lejjebb szorítsuk, az irányításnak rendkívül nagy a felelőssége. mindenekelőtt a jövővel szemben a gyarapításának elősegítésében, a nem hatékony tevékenység visszaszorításában, a közkiadások legfontosabb célokra koncentrálásában, az intézményi munka további ésszerűsítésében. ez igen bonyolult feladat, amely nem oldható meg úgy, hogy egyes esetekben bizonyos részérdekek a közérdekekkel szemben alul ne maradjanak - mondotta a pénzügyminiszter. hozzátette: a családi pótlék és a régen megállapított, alacsony nyugdíjak emelése jelzi elkötelezettségünket a tervben foglalt életszínvonal-politikai célok megvalósítására.

- mindezeket szem előtt tartva kellett a kormánynak idén is évközi intézkedéseket hoznia a termelés és felhasználás tervezett aránya betartása érdekében. ezektől az intézkedésektől a belföldi felhasználás - ezen belül alapjában a felhalmozás - tervszerinti alakulását várjuk. elemi érdekünk, hogy ne teljesítsük túl a felhalmozás tervét, mert ez vagy a fizetési mérleg, vagy az életszínvonal rovására történne, s egyik sem megengedhető.

- kérem a tisztelt országgyűlést, fogadja el az 1982. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot, és támogassa a kormányt azon intézkedéseiben, amelyek a külső és belső egyensúly, az állami pénzügyek, az állami költségvetés és gazdálkodás további megszilárdítását célozzák - mondotta befejezésül hetényi istván.

/folyt.köv./

16.25/a

- 28 -

parlament

bkk.1./ az országgyűlés.....28.folyt./kö

eleki jános /békés m. 7. vk./, a tot főtitkára,

a törvényjavaslat bizottsági előadója beszámolt arról, hogy az országgyűlés valamennyi állandó bizottsága megvitatta a zárszámadási jelentést. részletesen felsorolta azokat az észrevételeket, amelyeket a költségvetés végrehajtásával kapcsolatban a bizottsági üléseken tettek a képviselők, majd elmondta: az elmúlt évi gazdálkodás pénzügyi teljesítése tükrözi mindazokat az eredményeket, amelyeket hazánk lakossága, a vállalatok, a szövetkezetek, és az irányító szervek közös akarattal, együttes erőfeszítéssel értek. talán a legjelentősebb eredmény az - hangzott el az üléseken -, hogy kezdünk takarékosabban élni és meggondoltabban beruházni. a termelő szervezetek érzékenyebbek lettek a fajlagos anyag- és energiaköltségekre és úgy tűnik, a hatékonyabb bergazdálkodás szemlélete is utat tör magának.

további eredményeink záloga, hogy tudatosan szembenézzünk a valósággal - hangsúlyozta a törvényjavaslat bizottsági előadója. a gazdálkodók még realisabban vegyék figyelembe a gazdaságunkra nehezedő külső hatásokat, a cserearány-romlás további veszélyét. a tervezés során pedig arra kell törekedni, hogy év közben minél kevesebb beavatkozás váljék szükségessé.

eleki jános végezetül az országgyűlési bizottságok nevében úgy ítélte meg, hogy a ház tagjai egy összességében sikeres esztendő gazdálkodásáról kaptak tájékoztatást, s a magyar népköztársaság 1982. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot elfogadásra ajánlotta.

miután a napirendhez nem volt hozzászóló, határozathozatal következett. az országgyűlés a magyar népköztársaság 1982. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben, a benyújtott eredeti szöveg szerint egyhangúlag elfogadta.

/folyt.köv./

16.27/a

- 29 -

parlament

bkk.1./ az országgyűlés.....29.folyt./kö

ezzel a parlament nyári ülészsaka - amelyen apró antal és péter jános felváltva elnökölt - befejeződött.

x x x

az országgyűlés nyári ülészsaka második napjának eseményei dióhéjban

pénteken az elfogadott napirend szerint folytatódott a minisztertanács elnökének beszámolója feletti vita.

a vitában felszólalt puja frigyos külügyminiszter,

petri gábor /csongrád m. 6. vk./, a szegedi orvostudományi egyetem rektora,

barcs sándor /bp. 1. vk./, az mti nyugalmazott vezérigazgatója,

ujvári sándor /zala m. 7. vk./, a zala megyei tanács elnöke,

ispánovits márton /bács-kiskun m. 11. vk./, a magyar ellenállók, antifasiszták szövetsége főtitkára,

tóth géza /szabolcs-szatmár m. 20. vk./, a szakszervezetek szabolcs-szatmár megyei tanácsának titkára,

pethő istván /veszprém m. 5. vk./, a mezőgép 8. sz. gyáregységének gépműhelyvezetője,

/folyt.köv./

16.30/a

- 30 -

parlament

bkk.1./ az országgyűlés.....30.folyt./kö

kovács ferenc /bp. 15. vk./, a geofizikai kutató intézet osztályvezetője.

ezt követően lázár györgy, a minisztertanács elnöke mondott zárszót.

az országgyűlés a minisztertanács elnökének a kormány munkájáról adott beszámolóját, az abban ismertetett további kormányfeladatokat, valamint a felszólalásokra adott választ jóváhagyólag tudomásul vette.

ezután hetényi istván pénzügyminiszter ismertette a magyar népköztársaság 1982. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot.

a pénzügyminiszteri expozé után eleki jános /békés m. 7. vk./, a termelőszövetkezetek országos tanácsának főtitkára, a törvényjavaslat terv- és költségvetési bizottsági előadója szólalt fel.

az országgyűlés a magyar népköztársaság 1982. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot elfogadta.

ezzel az országgyűlés nyári ülészsaka, amelynek második napján az elnöki tisztet felváltva töltötte be péter jános és apró antal, befejeződött.

x x x

az országgyűlés pénteki napjának eseményeiről andai györgy, dénes istván, kárpáti miklós, nagy attila és stuber sándor tudósítottak.

x x x

/folyt. köv./
16.35/a

- 31 -

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés 31. folyt./kö

további javítások mai bkk. 1. sz. hírünkre:

bkk. 1. 1. bek. 3-4. sorában:
... megjelent losonczi pál, az elnöki tanács elnöke,
kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára,
lázár györgy, a minisztertanács elnöke ...

8. folyt. 1. bek. 1. sorában:

dr. petri gábort

10. folyt. 4. bek. 3. sorában:
... az ipu v. európai együttműködési és biztonsági konferen^{ci}
ájának megrendezésére.

12. folyt. 2. bek. alulról 6. sorában:
... kedvezőtlen termőhelyi adottságok

14. folyt. 1. bek. 1-2. sorában:
... a szakszervezetek szabolics-szatmár megyei tanácsának
titkára

16. folyt. 2. bek. 10. sorában:
... vii. kerületi rehabilitációs tömb kivitelezési ...

17. folyt. 2. bek. 1. sorában:
... a felszólalásokból kitűnt: a képviselők ...

17. folyt. 2. bek. alulról 3. sorában:
... kritikus, ám reális és ...

17. folyt. 4. bek. utolsó előtti sorában:
... határozta el. enélkül ma sokkal nehezebben ...

18. folyt. 1. bek. 1. sorából kérjük törölni a
„kormány elnöke felidézte:„ szavakat

/folyt. köv./
16.35/kö

parlament

bkk. 1./ az országgyűlés 32. folyt./kö

18. folyt. 1. bek. alulról 4. sorában:
... felmutatunk. egyben az is hangot kapott, hogy éljünk ...

18. folyt. 4. bek. 3. sorában:
... utján, még jobban növeljük ...

18. folyt. 3. bek. 3. sorában:
... gyakorlat fonákságait szóvá tevő ...

19. folyt. 2. bek. 2. sorában:
... előbbre jussunk - folytatta. - enélkül elképzelhetetlen ...

ugyanazon bekezdés alulról 3. sorában:
...átültetése a gyakorlatba - vagy az igazgatótanácsok ...

20. folyt. 1. bek. 5. sorában:
... ugyanis kedvező hatással ...

20. folyt. 2. bek. 1. sorában:
- sokan szóltak az anyagi ...

20. folyt. 3. bek. 4-5. sorában:
... és csak akkor alakítsanak ilyet, ahol azt ...

/tehát a „ki,, szócska törlendő!/

21. folyt. 1. bek. 1. sorában:
- nem ígérhetjük a lakásgondok

21. folyt. 2. bek. 1. sorában:
- az építőanyag-hiány csökkentéséről szólva ...

u.a. bek. 4-5. sorában:
...emelkedett. ez azok számára nem vigasz, aki építőanyagot

akarnak vásárolni ...

/folyt. köv./
16.40-kö

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés 33. folyt/kö

u. a. bek. 10. sorában:
... ezeket lényegesen nagyobb mértékben ...

u. a. bek. alulról 6. sorában:
... intézkedéseken tul folyamatosan ...

/tehát az „is„szócska törlendő!/

v

/folyt. köv./
16.50/kö



:

parlament

bkk. 1 /az országgyűlés 34. folyt/kö

23. folyt. 2. bek. utolsó előtti sorában:
... az ezzel járó többletadó-befizetés ...

24. folyt. 2. bek. utolsó előtti sorában:
... korlátozó jellegű - változtatás szükséges, nem zárkozhatunk el ...

26. folyt. 1. bek. utolsó előtti sorában:
... hanem saját, terven felüli bevételeik terhére ...

27. folyt. 1. bek. 1-2. sorában:
... a fizetőképesség folyamatos fenntartása, a külső ...

29. folyt. csillag utáni 2. neve:
dr. petri gábor

/mti/

-. -

17.15/kö

- 35 -



- v é g e -

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/4

Belföldi hírek

budapest, 1983. június 25.

bel

s z o m b a t

sb0001 4 150 mtib1001

javuló vendéglátás a strandokon /1. rész/

1983. június 25. - a jelek szerint az idei nyáron országszerte javul az ellátás a strandokon. mindenütt gyarapodott a lángos-, szendvics-, pecsenye-, üdítőital-, és gyümölcsárúsításra vállalkozók száma, akik korszerűen felszerelt pavilonokban, vagy mozgó kocsikból kínálják portékáikat.

a fővárosi fürdőigazgatóság a tavalyi idény végén felmérte, mit keresnek legjobban a látogatók a kezelésében lévő 12 budapesti strandon. a tapasztalatok alapján kötötték meg az idei ózerződéseket, s ezekben a múlt évinél több olcsó étel és olcsó hazai sör szerepel. ez utóbbiból azonban a vendéglátók a szerződés ellenére eddig nem tudtak kellő mennyiséget beszerezni, így a fővárosi strandokon június közepéig csak külföldi sört lehetett kapni. az olcsó ételek árusítását egyebek közt úgy kívánják megoldani, hogy megállapodást kötöttek a belvárosi vendéglátó vállalattal: a szabadság - népszerű nevén dagály -, valamint a palatinus strandon a pénztáraknál a belépőjeggyel együtt menüjegyeket árusítanak, amelyekre soron kívül szolgálják ki az étteremben az ebédet. a tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy erre a vártnál kevesebb az igény. ennek oka egyebek közt, hogy magánárusoknál olcsóbban is megebédelhetnek a strandolók. a fővárosi fürdőigazgatóság a tavasszal versenypályázatokat hirdetett, s több mint 35 magánkiskereskedővel kötött szerződést vendéglátóhelyek létesítésére. gondot jelent viszont, hogy hét helyütt, köztük a palatinuu strandra szánt pavilon létesítésére - noha már márciusban